

**“ДУУТ НУУР” ХӨГЖИЛ ХХК-ИЙН 2025 ОНД
ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

/БАЙГУУЛЛАГЫН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 6709672/

УЛААНБААТАР ХОТ, 2025 ОН

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

АГУУЛГА

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	5
1.1. Төслийн нэр	5
1.2. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллага	5
1.3. Төслийн байршил	5
1.4. Төслийн хүчин чадал, техник технологи	6
1.4.1. Төслийн үйл ажиллагааны товч танилцуулга	6
1.4.2. Төслийн техник технологи	7
1.4.3. Төслийн байрилга байгууламж, дэд бүтцийн шийдлийн мэдээлэл	10
ХОЁР. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	15
2.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний биелэлт	15
2.2. Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвчид үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх	19
2.3. Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний биелэлт	21
2.4. Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний биелэлт	21
ГУРАВ. ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ, НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ ...	22
ДӨРӨВ. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	25
ТАВ. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	26
5.1. Байгалийн давагдашгүй хүчин зүйлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ	26
5.2. Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ	27
5.3. Осол эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	28
ЗУРГАА. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	33
6.1. Энгийн хог хаягдлын менежмент	33
6.1.1. Хатуу хог хаягдал	33
6.1.2. Ахуйн шингэн хаягдал	34
6.2. Аюултай хог хаягдлын менежмент	36
ДОЛОО. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ	38
7.1. Агаарын чанарын хяналт, шинжилгээ	38
7.1.1. Судалгааны аргазүй	38
7.1.2. Судалгааны үр дүн	41
7.2. Хөрсөн бүрхэвчийн хяналт шинжилгээ	42
7.2.1. Судалгааны аргазүй	42
7.2.2. Судалгааны үр дүн	43
7.3. Усны чанарын хяналт шинжилгээ	46
7.3.1. Судалгааны аргазүй	46

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

7.3.2. Судалгааны үр дүн	48
НАЙМ. УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	50
8.1. Ажиллагсдын ХАБЭА, эрүүл мэнд	50
8.2. Ажлын байрны галын аюулгүй байдал	51
8.3. Хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслийн олголт	52
8.5. Төсөл хэрэгжих орон нутгийн удирдлагатай нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хамтран ажилласан байдал	53
ЕС. 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧИД, ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	56
9.1 Хавсралт	58
9.2 Аж ахуйн нэгжийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ	59
9.3 Газрын кадастрын зураг	61
9.4 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ	62
9.5 Иргэн, хуулийн этгээдэд газар эзэмшүүлэх гэрээ	63
9.6 Гаалийн хяналтын бүс тогтоосон тушаал	70
9.7 Агаарын шинжилгээний сорилтын үр дүн	71
9.8 Хөрсний шинжилгээний үр дүн	73
9.9 Усны шинжилгээний үр дүн	75
9.10 Аюултай хог хаягдал үүсгэгч, болон тээвэрлэх, цуглуулах, дахин боловсруулах, устгах, экспортлох ажиллагаа эрхлэх аж ахуйн нэгжийг бүртгэх бүртгэлийн хуудас	77

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1. Төслийн талбайн байршил	5
Зураг 2. Төслийн ерөнхий төлөвлөлт	6
Зураг 3. Нүүрс ачилт буулгалт хийж буй байдал	7
Зураг 4. Ачилт буулгалтын талбайн харагдах байдал	7
Зураг 5. Төслийн үйл ажиллагаанд ашиглаж буй дугуйт ачигч	8
Зураг 6. Бүрэн автомат усалгааны машин	8
Зураг 7. Авто пүү болон вагон пүү	9
Зураг 8. Авто пүү болон вагон пүүний баталгаажуулалт	9
Зураг 9. Талбайн камержуулалт	10
Зураг 10. Гаалийн хяналтын талбайн оффис, захиргааны байр	11
Зураг 11. Мобинет	11
Зураг 12. Авто пүүний ухаалаг гарц	12
Зураг 13. Ахуйн хэрэглээний усаар хангадаг зөөврийн худаг	12
Зураг 14. Савласан цэвэр ус ашиглалт	13
Зураг 15. Цахилгаан эрчим хүчээр хангах гэрээ	13
Зураг 16. Дулаан хангамжийн эх үүсвэр	14
Зураг 17. Харуулын байр	14
Зураг 18. Салхинаас хамгаалах хашаа засварласан байдал	15

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Зураг 19. Усалгааны машин, зам талбай усалж буй байдал	16
Зураг 20. Төслийн талбайн тэмдэг тэмдэглэгээ	16
Зураг 21. 7173 УР дугуйт ачигчийн үзлэг оношлогоо, агаар бохирдуулсны төлбөр	17
Зураг 22. 7174 УР дугуйт ачигчийн үзлэг оношлогоо, агаар бохирдуулсны төлбөр	18
Зураг 23. 2461 УКУ усны машины үзлэг оношлогоо, агаар бохирдуулсны төлбөр	18
Зураг 24. Ахуйн хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгах хогийн сав, бункер.....	19
Зураг 258. Авто машины зогсоол, усалгаа, дагтаршуулсан байдал	20
Зураг 3026. Аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах цэг	20
Зураг 27. Хориглох тэмдэг тэмдэглэгээ байршуулсан байдал.....	21
Зураг 28. Төслийн талбайд байршуулсан гэрэлтүүлэг	22
Зураг 29. Сургалтанд хамрагдсан ажилтнууд	26
Зураг 30. Зааварчилгааны бүртгэлийн хуудас	27
Зураг 31. Галын сарай, гал унтраах багаж хэрэгсэл байрлуулсан байдал	27
Зураг 32. Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт	28
Зураг 33. ХАБЭА-н өдөр тутмын зааварчилгааны бүртгэл	29
Зураг 34. ХАБЭА-н зааварчилгаа өгч буй байдал	29
Зураг 35. Техник ашиглалтын паспорт, техникийн үзлэг, үйлчилгээний тэмдэглэл	30
Зураг 36. Анхны тусламжийн хайрцаг байршуулсан байдал	30
Зураг 37. Хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгсэл олгосон байдал	31
Зураг 38. Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө	31
Зураг 39. Гамшгийн эрсдлийн үнэлгээ	32
Зураг 40. Хогийн сав (Цаас, хуванцар, бусад)	33
Зураг 41. Гадна талбайн ангилдаг хогийн бункер	33
Зураг 42. Хог хаягдлын гэрээ, ачилтын бүртгэл.....	34
Зураг 43. Эколог 6 ПР септик систем суурилуулалт	34
Зураг 44. Алтай эколог ХХК-ийн тусгай зөвшөөрөл	35
Зураг 45. Хог хаягдлын сургалтанд хамрагдсан байдал	36
Зураг 46. Аюултай хог, хаягдал түр хадгалах талбай.....	37
Зураг 47. Аюултай хог хаягдлын цэгийн хүлээлгэн өгөх хуудас	37
Зураг 48. Мониторингийн цэгүүдийн байршил	38
Зураг 49. Хээрийн судалгааны багаж	39
Зураг 50. Агаарын мониторингийн цэг	40
Зураг 51. Агаарын чанарын шинжилгээ хийсэн хэсэг /4 болон 9-р сар/.....	41
Зураг 52. Хөрсний мониторингийн цэгийн байршил	43
Зураг 53. Хөрсний дээжлэлт хийсэн цэг /Төслийн талбайн голд 4-р сар болон 9-р сар/.....	44
Зураг 54. Хөрсний дээжлэлт хийсэн цэг /Авто зогсоолын ойролцоо 4-р сар болон 9-р сар/	45
Зураг 55. Усны мониторингийн цэгийн байршил	47
Зураг 56. Ахуйн усны дээжлэлт хийсэн хэсэг /2025 оны 4 болон 9-р сар/	47
Зураг 57. Ойн ангийн худгийн усны дээжлэлт	48
Зураг 58. Ажилчдыг эрүүл мэндийн үзлэгт оруулсан бичиг баримт	50
Зураг 59. Анхны тусламжийн хайрцаг	51

Зураг 60. Галын аюулгүй ажиллагааны самбар, галын дохиоллын систем, тэмдэг тэмдэглэгээ	52
Зураг 61. Ажлын хувцас хүлээлцсэн бүртгэл	53
Зураг 62. Хандивын гүйлгээний баримт	53
Зураг 63. Хог хаягдал цэвэрлэгээ, техникийн туслалцаа	53
Зураг 64. Гудамж, талбайн тэгшилгээний зураг	54
Зураг 65. Зам засварын ажил гүйцэтгэж буй явц	55
Зураг 66. Багийн иргэдийн нийтэд БОМТ хэрэгжилтийн мэдээлэл өгч буй нь	56

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1. Төслийн талбайн булангийн цэгийн солбицолууд	5
Хүснэгт 2. Техникийн үзүүлэлт	35
Хүснэгт 3. Хэмжээнүүд	35
Хүснэгт 4. Орчны хяналт шинжилгээний цэгүүдийн байршил	38
Хүснэгт 5. Агаарын чанарын мониторингийн цэг /Гадаад орчин/	40
Хүснэгт 6. Агаарын шинжилгээний лабораторийн сорилтын дүн	41
Хүснэгт 7. Хөрсний мониторингийн цэгийн солбицол	42
Хүснэгт 8. Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн	45
Хүснэгт 9. Хөрсний хүнд металлын үзүүлэлтүүд	46
Хүснэгт 10. Усны мониторингийн цэгүүдийн координат	47
Хүснэгт 11. Усны шинжилгээний аргачлал	48
Хүснэгт 12. Усны химийн шинжилгээний үзүүлэлтүүд 4/9 сар	48
Хүснэгт 13. 2025 онд зарцуулсан Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний зардал	57

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1. Төслийн нэр

“Гаалийн хяналтын талбай” төсөл

1.2. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллага

Төсөл хэрэгжүүлэгч: “Дуут нуур хөгжил” ХХК

Улсын бүртгэлийн дугаар: 000255216

Регистрийн дугаар: 6709672

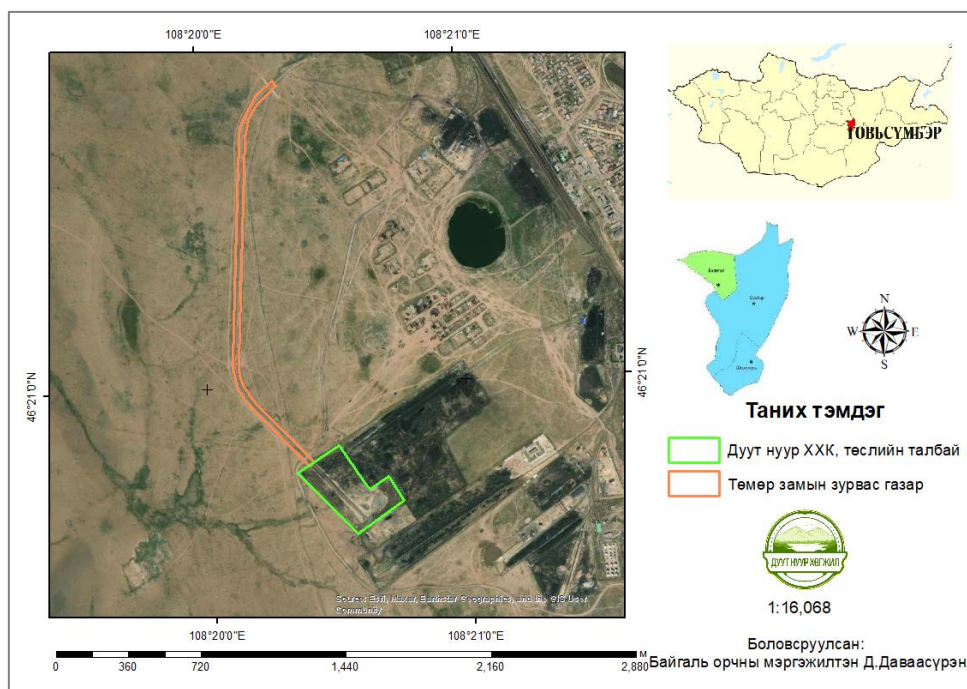
Хаяг: Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 3-р баг, 4-75

Утас: 99138170 /Байгаль орчны мэргэжилтэн/

1.3. Төслийн байршил

Төсөл хэрэгжих талбай нь засаг захиргааны хуваарилалтаар Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сум, 1-р багийн нутаг дэвсгэрт, Аяган 100а хаягт 15.3 га талбайд байрлаж байна.

Төслийн талбай байрлах Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сум нь Улаанбаатар хотоос 225 км-ийн зайтай оршино. Төслийн талбайн байршлыг дараах зургаар харууллаа.

Зураг 1. Төслийн талбайн байршил

Төслийн талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлыг дараах хүснэгтээр харууллаа.

Хүснэгт 1. Төслийн талбайн булангийн цэгийн солбицолууд

Нэгж талбарын дугаар\талбайн хэмжээ, га	Цэгийн дугаар	Цэгийн солбицол	
		Өргөрөг	Уртгаг

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

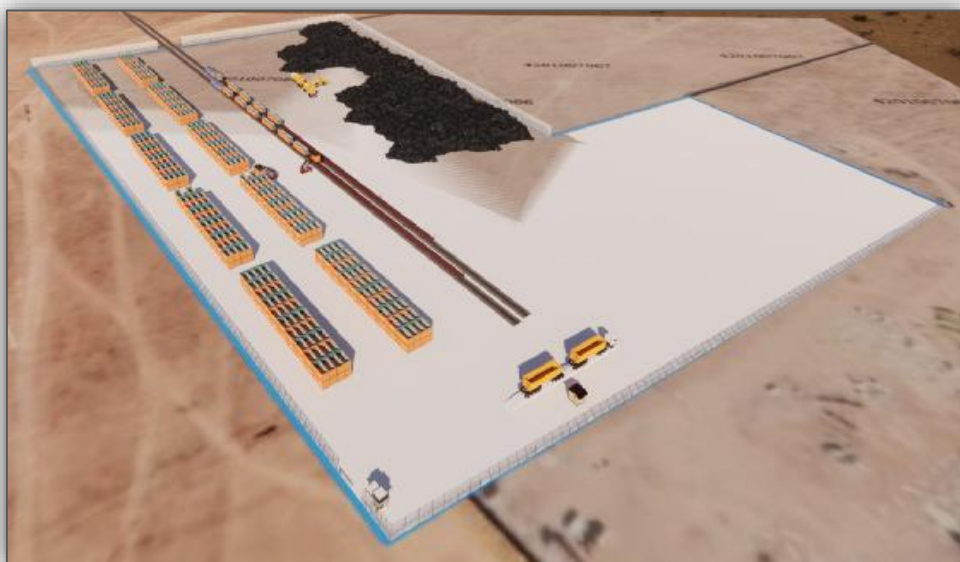
Нүүрс ачиж, буулгах талбай 15.3 га	1	5136067.79	295446.45
	2	5135962.62	295509.80
	3	5135838.23	295584.70
	4	5135895.17	295683.16
	5	5135770.48	295751.08
	6	5135635.81	295526.08
	7	5135623.74	295506.26
	8	5135550.98	295412.05
	9	5135872.75	295137.06
	10	5135943.16	295232.17
	11	5135946.32	295237.63
	12	5136067.59	295446.10

1.4. Төслийн хүчин чадал, техник технологи

1.4.1. Төслийн үйл ажиллагааны товч танилцуулга

“Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын 1-р багийн нутаг Чойр өртөөг түшиглэн байгуулах Гаалийн хяналтын талбай нь Гааль, татварын ерөнхий газрын 2022 оны А/339 дүгээр тушаалаар баталсан “Гаалийн хяналтын бүсийн журам”, монгол улсын стандарт /MNS5832:2007/-ын шаардлага хангаж улс хооронд тээвэрлэх уул уурхайн эрдэст бүтээгдэхүүн хүлээн авах, хадгалах, ачиж буулгах, гаалийн хяналт хийхтэй холбогдсон иж бүрдэл үйл ажиллагааг зохион байгуулахаар төлөвлөн ажиллаж байна.

Уламжлалт задгай тээвэр болон чингэлэгт тээвэрт ачиж гаалийн хяналтын бүсдээ хүлээн авч буулган гаалийн хяналт хийх үйл ажиллагаа эрхэлж байна.

Зураг 2. Төслийн ерөнхий төлөвлөлт

Гаалийн хяналтын талбайн үйл ажиллагааны дараалал.

- Тээвэрлэж ирсэн ачаа бараа, тоног төхөөрөмж болон уул уурхайн эрдэст бүтээгдэхүүнийг стандарт журмын дагуу аюулгүй найдвартай зориулалтын талбайд буулгах
- Буусан ачаа бараа, тоног төхөөрөмж болон түүхий эдийг найдвартай стандартад нийцсэн талбайд хадгалах
- Талбай дахь ачааг чингэлэг ачиж буулгах ачигчаар ачиж пүүлүүлэн лацдаж, гаалийн хяналтад бүрдүүлэлт хийн гаргах.

Гэрээт компаниудын нүүрсийг гэрээнд заасны дагуу зөв буулгаж, вагонд ачиж экспортод гаргаж байна.

Зураг 3. Нүүрс ачилт буулгалт хийж буй байдал

Орон нутгийн ачаа бараа, тоног төхөөрөмж болон уул уурхайн эрдэст бүтээгдэхүүнийг чингэлэгт тээвэрт ачиж шууд эцсийн хэрэглэгчдэд хүргэж өгснөөр олон удаагийн ачиж буулгах явцыг багасгаж, үүнээс үүсэж буй материалын хорогдол, агаарын бохирдол, тоосжилт зэрэг байгаль орчны асуудлуудыг цогцоор нь шийдэх юм.

Зураг 4. Ачилт буулгалтын талбайн харагдах байдал

1.4.2. Төслийн техник технологи

Гаалийн хяналтын нүүрс буулгах талбайд доорх тоног төхөөрөмжийг ашиглахаар төсөлд тусгасан. Үүнд:

- Дугуйт ачигч /ковш/ - 2ш

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

- Чингэлэг буулгах болон ачих төхөөрөмж /KALMAR/ - 1ш
- Усны машин /ус тээвэрлэх – 1ш
- Суудлын автомашин – 1ш
- Вагон пүү – 1ш
- Авто пүү – 1ш

Эдгээрээс 2025 онд бид 2 дугуйт ачигч /SEM үйлдвэрийн/, 1 усны машин / ус тээвэрлэх /25 тоннын бүрэн автомат усны машин/, 2 суудлын машинтайгаар /Pruis 30/ үйл ажиллагаа явуулж байна.

Зураг 5. Төслийн үйл ажиллагаанд ашиглаж буй дугуйт ачигч

Зураг 6. Бүрэн автомат усалгааны машин

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

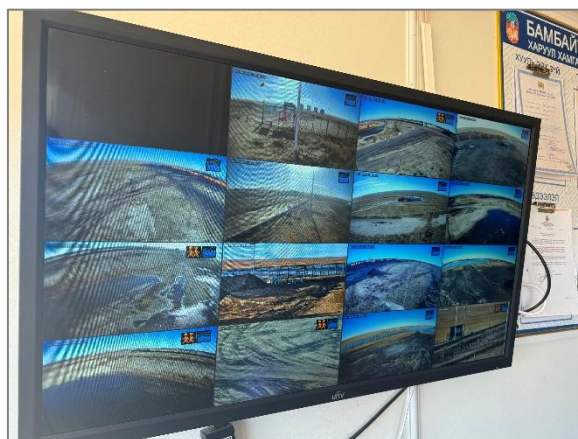
Зураг 7. Авто пүү болон вагон пүү

Автопүү, вагонпүүг баталгаажилтын хугацаа дуусахаас өмнө тухай бүрд Стандарт хэмжил зүйн газрын байцаагчаар баталгаажуулж байна.

Зураг 8. Авто пүү болон вагон пүүний баталгаажуулалт

Камер: Гаалийн байгуулган шарлагийн дагуу сүүлийн үеийн 16 камер байрлуулж гаалийн жинетик системтэй холбосон.

Зураг 9. Талбайн камержуулалт

“Дуут нуур хөгжил” ХХК нь дотор 3 ширхэг, гадна 24 ширхэг, 2 хөдөлгөөнт камер нийт 29 ширхэг камерийг суурилуулсан. Суурилуулсан камерууд нь 10х8 /80ТВ/ багтаамжтай байна.

1.4.3. Төслийн байрилга байгууламж, дэд бүтцийн шийдлийн мэдээлэл

Гаалийн хяналтын нүүрс буулгах талбайд доорх барилга байгууламжийг байгуулахаар төлөвлөсөн. Үүнд:

- Уламжлалт задгай болон чингэлэгтэй түүхий эд хүлээн авах, ачих, буулгах талбай
- Оффисын байр
- Орох болон гарах хаалганы шалган нэвтрүүлэх харуулын байр
- Авто пүү болон пүүлэгчийн байр
- Вагон пүү болон пүүлэгчийн байр
- Гаалийн хяналтын талбайн хашаа
- Гэрэлт цамхгууд /тусгай зориулалтын/
- Бохирын цооног
- Ажилчдын амрах байр
- Гал тогоо, угаалгын өрөө, 00-н хэсэг
- Агуулах
- Гараж засварын цех
- Авто зогсоол

Үүнээс 2025 онд бид гаалийн хяналтын нүүрс буулгах талбайн ажилчдын байр нь ариун цэврийн өрөө-1, техникийн өрөө -1, ажилчдын хувцас солих өрөө-1, гаалийн өрөө 1, талбайн эрхлэгчийн өрөө-1, хурлын өрөө-1, ажилчдын өрөө-1, ХАБЭА-н өрөө-1, 2 агуулахтайгаар үйл ажиллагаа явуулж байна.

Зураг 10. Гаалийн хяналтын талбайн оффис, захиргааны байр

Мөн интернэт болон харилцаа холбооны асуудлыг уг салбартаа тэргүүлэгч компанитай хамтран ажиллах гэрээ байгуулан шилэн кабелин систем ашиглан шийдвэрлэсэн.

Зураг 11. Мобинет

Гаалийн хяналтын талбай дээр ухаалаг түгжээ, электрон лац, смарт картаас бүрдсэн смарт систем нэвтрүүлсэн.

Зураг 12. Авто пүүний ухаалаг гарц

Ус хэрэглээний эх үүсвэр: Унд, ахуйн зориулалтаар ашиглах усны хэрэглээг зөөврийн усаар хангана. Усны хангамж нь ойр байрлах суурьшлын бүсэд байгаа гүний худгаас зөөвөрлөдөг.

Зураг 13. Ахуйн хэрэглээний усаар хангадаг зөөврийн худаг

Оффисын болон ажилчдын ундны усыг савласан цэвэр усаар хангадаг.

Зураг 14. Савласан цэвэр ус ашиглалт

Цахилгаан хангамжийн эх үүсвэр: Талбайн гэрэлтүүлэг болон дотоодын хэрэгцээг УБТЗ-ын харьяа цахилгаан дамжуулах агаарын шугамнаас салаалж дэд станц байгуулан “УЛААНБААТАР ТӨМӨР ЗАМ” ХУВЬ НИЙЛҮҮЛСЭН НИЙГЭМЛЭГ ЭРЧИМ ХҮЧ УС ХАНГАМЖИЙН 2-Р АНГИ-тай цахилгаан эрчим хүчээр хангах 2900987 тоот дугаартай гэрээг 2023 оны 07-р сарын 21-ны өдөрөөс 2026 оны 07-р сарын 21-ны өдөр хүртэл 3 жил хугацаатай байгуулсан.

Цахилгаан эрчим хүчний мэдээлэл лавлагаа

Чойр ЦШС-ний хэсэг:	02542-40316
Айраг ЦШС-ний хэсэг:	025242-4383
Сайншанд ЦШС-ний хэсэг:	02522-43406
Улаан-Уул ЦШС-ний хэсэг:	025254-4435
Замын-Буд ЦШС-ний хэсэг:	025245-43475
Факс:	0252242683

Чойр ЦШСХ

“УЛААНБААТАР ТӨМӨР ЗАМ”
ХУВЬ НИЙЛҮҮЛСЭН НИЙГЭМЛЭГ
ЭРЧИМ ХҮЧ УС ХАНГАМЖИЙН 2-Р АНГИ

**ЦАХИЛГААН ЭРЧИМ ХҮЧЭЭР
ХАНГАХ ГЭРЭЭ**

ГЭРЭЭНИЙ ДУГААР: 2900987
ХЭРЭГЛЭГЧИЙН КОД: 2900987
ХЭРЭГЛЭГЧИЙН НЭР: Дуут Нуур Хөгжил ХХК

Чойр ЦШСХ

Зураг 15. Цахилгаан эрчим хүчээр хангах гэрээ

Дулаан хангамж: Дулаан хангамжийн эх үүсвэрийг сонгохдоо бүс нутгийн цаг уурын үзүүлэлт, оффисын барилгын овор хэмжээ, дулаан хэрэглэгчид болон тэдгээрийн үндсэн зориулалт тавигдах шаардлагын дагуу хийж гүйцэтгэнэ. Ажилчдын оффис бүрт халаагч тосон тень, халуун хүйтнээр үлээдэг кондешин байрлуулсан.

Зураг 16. Дулаан хангамжийн эх үүсвэр

Хүний нөөц. Хяналтын талбайн ажилчид ажлын байрны онцлогоос хамаарч өдрийн 12 болон 8 цагаар хоногт 1-ээс 3 ээлжээр ажиллаж, 24 цагийн харуул хамгаалалт болон хяналтын камертай ажиллаж байна.

Одоогийн байдлаар хүний нөөцийн хувьд талбайн эрхлэгч 1, талбайн зохицуулагч /ХАБЭА-н ажилтан 1, ковш оператор 2, пүүний оператор 1 гэсэн 5 хүний бүрэлдэхүүнтэйгээр нэг ээлжиндээ үйл ажиллагаа явуулж байна.

Гаалийн байгууллага, ачаа тээвэр болон гаалийн хяналтын бүсийн ажилчдын аюулгүй байдлыг хангахын тулд бүрэн хяналтын камерын систем болон гэрээт харуул хамгаалалтын албаар хариуцан ажиллах гэрээ байгуулан ажилладаг.

Харуул хамгаалалт: “Бамбайт гэрэгэ” ХХК харуул хамгаалалтын компанитай гэрээний дагуу ажиллаж байна. Тус компани нь 3 харуул 1 харуулын даргатай ажиллаж байна.

Зураг 17. Харуулын байр

ХОЁР. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний биелэлт

“Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн “Гаалийн хяналтын талбай” төслийн Нүүрс тээвэрлэх, ачих, буулгах зэрэг төслийн талбай дээр хийгдэх ажлын үед тоос, тоосжилт үүсэхээс сэргийлж тоосжилт бууруулах хашааг тогтмол засварлаж, бүрэн бүтэн байдалд хяналт тавин ажиллаж байна.

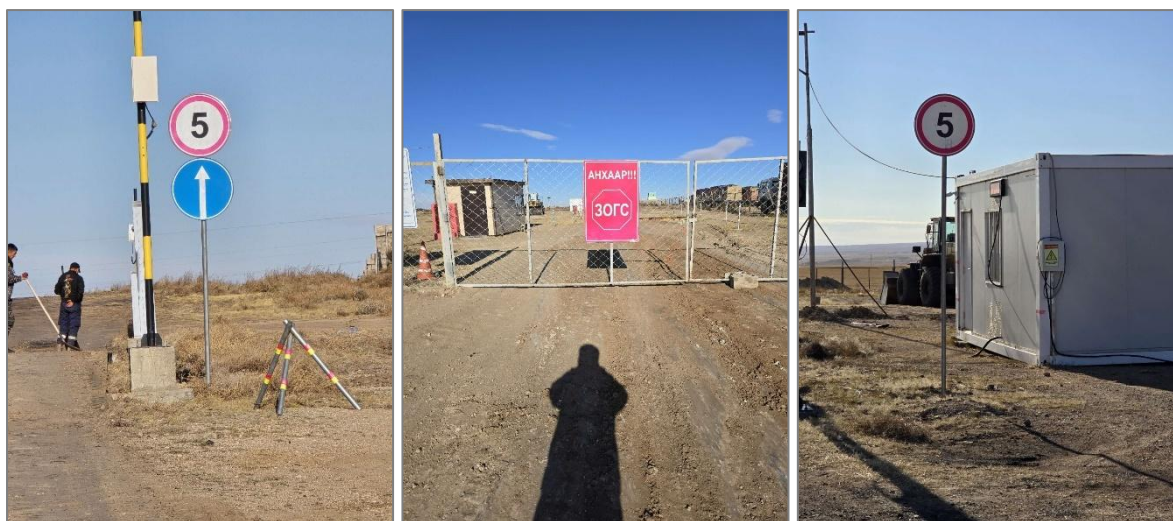
Зураг 18. Салхинаас хамгаалах хашаа засварласан байдал

Зам талбайн усалгааны зориулалтын автомашинтай болж тоосжилт үүсгэж буй зам талбайн тоосжилтыг дарах усалгааг Вагон ачилтын 80 м өргөн, 380 м урттай 2 талын талбай /6 га/ болон 4 м өргөн, 800 м тээврийн зам /0.3 га/ талбайд усалгаа хийж байна.

Зураг 19. Усалгааны машин, зам талбай усалж буй байдал

Эзэмшил талбайн дундах зам, нүүрс ачих буулгах талбай орчмын авто машины хөдөлгөөнд хяналт тавьж, хурдны хязгаар 5 км/цагаар тогтоож (шороон замд 20-40 км/цаг-с хэтрүүлэхгүй) шороон замын маршрут гаргаж тэмдэгжүүлсэн.

Зураг 20. Төслийн талбайн тэмдэг тэмдэглэгээ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор төсөлд ашиглаж буй машин механизмууд, тээврийн хэрэгслийн тохиргоо үйлчилгээг байнга хийж жил бүрийн техникийн үзлэг оношлогоонд хамруулж агаарын бохирдлын төлбөрийг төлж ажиллаж байна.

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Зураг 22. 7174 УР дугуйт ачигчийн үзлэг оношлогоо, агаар бохирдуулсны төлбөр

МОНГОЛЫН ТАТВАРЫН АЛБА

АВТОТЭЭВРИЙН БОЛОН ӨӨРӨӨ ЯВАГЧ ХЭРЭГСЛИЙН АЛБАН ТАТВАР ТӨЛСӨН БАРИМТ

1. Тээврийн хэрэгслийн улсын дугаар:	2461УКУ
2. Тээврийн хэрэгслийн арлын дугаар:	13LH5KSU9RR179420
3. Тээврийн хэрэгслийн загвар:	CHUSENG CSC5250GSSD3
4. Гэрчилгээний дугаар:	5569331
5. Татвар төлөгчийн дугаар:	75000871948
6. Татвар төлөгчийн нэр:	ВИНТРАК ГХО ХХК
7. Харьяалагдах татварын алба:	Нийслэл аймгийн татварын алба
8. Гүйлгээний огноо:	2025-09-02 12:15:19
9. Төлсөн дүн:	267,000.00Т
10. Тайлант хугацаа:	2025

Нэхэмжлэхийн дугаар	Татварын төрөл	Төлсөн дүн
1250404827628	Автын агаарын бохирдлын төлбөр	19000
1250404827727	Зам ашигласны төлбөр	200000
1250404827685	Автотээвэр, өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	48000

Шалгах мэдээлэл:

Эх сурвалж: itax.mta.mn

Зураг 23. 2461 УКУ усны машины үзлэг оношлогоо, агаар бохирдуулсны төлбөр

Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2021 оны 12 дугаар сарын 31 ний өдрийн А/199 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэг, оношлогоо явуулах журам”, Авто тээврийн тухай хуулийн 17-р зүйлд зааснаар Автотээврийн хэрэгслийн хүн амын эрүүл мэнд, байгаль орчинд нөлөө үзүүлэх сөрөг хүчин зүйлсийн зөвшөөрөгдөх хэмжээний түвшин, тээвэрлэлтийн болон техник ашиглалтын шаардлагыг хангасан байдалд жилийн турш техникийн хяналт хийж гэрчилгээ олгоно гэж заасны дагуу “Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн нүүрс ачиж буулгах гаалийн хяналтын талбайн үйл ажиллагаанд ашиглаж буй тээврийн хэрэгсэл, автомашинуудыг үзлэг оношлогоонд хамруулсан болно.

Ахуйн хаягдлыг ил задгай хаяхгүй байж, хаягдлын цэгийг стандартын шаардлагад нийцүүлэн битүүмжлэл сайтай хийж, хаягдлыг богино хугацаанд нутаг дэвсгэрээс зөвшөөрөгдсөн цэг рүү зайлуулан ажиллаж байна.

Зураг 26. Ахуйн хог хаягдлын цэг

2.2. Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвчид үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх

Хог хаягдлаар газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч бохирдохоос урьдчилан сэргийлж хаягдлын цэгийг 2 байршилд стандартын шаардлагад нийцүүлэн хөрснөөс тусгаарласан битүүмжлэл сайтай, галд тэсвэртэй материалаар хийж ашиглалтанд оруулсан.

Зураг 24. Ахуйн хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгах хогийн сав, бункер

Хог хаягдлыг ил задгай хаяхгүй байх, хаягдлыг үүсэх шатанд нь ангилан ялгаж дахин боловсруулах боломжтой хаягдлыг дахиварын үйлдвэрт тушаахаар зориулалтын түр хадгалах саванд хадгалж, боловсруулах боломжгүй хаягдлыг богино хугацаанд нутаг дэвсгэрээс зөвшөөрөгдсөн цэг рүү зайлуулах арга хэмжээг авч ажиллаж байна.

Бохирын цооногоор дамжин хөрс бохирдохоос урьдчилан сэргийлэх зорилгоор холбогдох журмын дагуу бохирын цооногийн септик системийн тохижуулалтыг хийж ахуйн бохир усны септик системийн байнгын бүрэн бүтэн байдал, үйл ажиллагаанд анхаарч ажиллаж байна. “Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн Гаалийн хяналтын талбайд ажилчдын тоо, хүчин чадалд

тохируулан “Алтай эколог” ХХК-ийн эколог 6 пр септик систем, бага оврын цэвэрлэх байгууламжийг сонгон суурилуулж ашиглаж байна.

“Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн төслийн талбайн газрын гадарга, хөрс элэгдэл эвдрэлд өртөхөөс хамгаалж автомашины зам, зогсоолыг дагтаршуулж, усалгаа хийж ажиллав.

Зураг 258. Авто машины зогсоол, усалгаа, дагтаршуулсан байдал

Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөнд тусгасны дагуу аюултай хог хаягдал түр хадгалах цэг байгуулж бэлдсэн болно.

Зураг 3026. Аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах цэг

Аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах цэг байгуулж ангиалан хадгалах нөхцлийг бүрдүүлэн түр хадгалж байна.

2.3. Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Ургамлан нөмрөг устаж шууд нөлөөлөлд өртөх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хүрээнд төслийн талбайд 300ширхэг мод тарих ажлыг мэргэжлийн байгууллагын тусламжтайгаар хийж гүйцэтгэсэн.

Хүн болон машин механизмуудын замбараагүй хөдөлгөөнөөс болоод ургамлан нөмрөг доройтохоос сэргийлж үйл ажиллагааны нөлөөлөлд өртөөгүй газруудад зөвшөөрөлгүй автомашин, машин механизмуудын хөдөлгөөнийг хориглох төслийн талбайд явган хүний болон машин техникийн хөдөлгөөний зам, маршрутыг тогтоож, тэмдэгжүүлж, даган мөрдөж байна.

Зураг 27. Хориглох тэмдэг тэмдэглэгээ байршуулсан байдал

2.4. Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Төслийн талбай, барилгын эргэн тойрны газарт хатуу хог хаягдал хуримтлагдах, гүний усанд бохирдол үүсэхээс сэргийлэх зорилгоор Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагдсанаар унд, ахуйн хэрэглээний усан хангамж, унд, ахуйн хэрэглээний усанд тогтмол шинжилгээ хийлгэж байна. Лабораторийн шинжилгээний үр дүн болон дэлгэрэнгүй мэдээллийг орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлтийн хэсгээс харна уу.

ГУРАВ. ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ, НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын нутагт байрлах Гаалийн хяналтын талбайд орчны тохижилт, барилга байгууламж нэмж байрлуулахдаа дэд бүтцийн найдвартай ажиллагааг хангах, хатуу, шингэн хог хаягдлыг хэт хуримтлуулахгүй байж хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөнд тусгасны дагуу гэрээний хэрэгжилтийг ханган ажиллав. Хог хаягдлын мэдээллийг хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн бүлэгт дэлгэрэнгүй оруулсан болно.

Зураг 28. Төслийн талбайд байршуулсан гэрэлтүүлэг

Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хуулийн заалтын дагуу иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эзэмшил газрын 10%-иас доошгүй талбайд зохих журмын дагуу мод тарьж зүлэгжүүлэх шаардлага, Газрын тухай хуулийн 56.6 заалт, 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний, орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөнд ачилт буулгалтын талбайд мод бут сөөг тарих нөхөн сэргээх ажлыг MNS 4918:2000 стандартын дагуу ургамалжуулалт, ногоон байгууламж, мод тарих ажлын хүрээнд мод тарих гэрээгээр “Грийн Зоне Солюшн” ХХК-р 2025 оны 10-р сард 570 ширхэг хайлаас модны тарилт суулгасан.

Зураг 33. Төслийн талбайд мод тарьж буй зураг

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөн болон Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хүрээнд Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын нутагт нийтийн эзэмшлийн талбайн заасан байршлын 1,5 га талбайд 1,5 метрээс дээш өндөртэй 2700 ширхэг хайлаас мод тарьсан.

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН
НУТАГТ МОД ТАРИХ АЖИЛ ХҮЛЭЭЛСЭН АКТ**

Говьсүмбэр аймгаг _____ 2025 оны 10-р сарын 17-ны өдөр

Нэг талаас Захиалагч гэх “Дуут нуур хөгжил” ХХК (РД.6709672), нөгөө талаас Гүйцэтгэгч гэх “Грийн Зоне Солонши” ХХК (РД.6576397) нарын хоорондын “Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын нутагт мод тарих ажил” ДНKH-018 тоот гэрээний дагуу

- Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын нутагт заасан байршлын 1.5 га талбайд 1.5 метрээс дээш өндөртэй 2700 ширхэг хайлаас модны тариалт,
- Галийн хяналтын талбайд 570 ширхэг хайлаас модны тариалт гүйцэтгэн хүрээлэнг өгч энэхүү ажлыг үйлдэн гарын үсэг зурвал,

ДНKH-018 тоот гэрээний Хавсралт №1-д заасан гэрээт ажлын шаардлагын дагуу мод тарих ажлыг 2025.10.15-ны өдөрөөс 2025.10.17-ны хооронд гүйцэтгэсэн байна.

ХҮЛЭЭН АВСАН:
ЗАХИАЛАГЧ ТАЛААС:

“ДУУТ НУУР ХӨГЖИЛ” ХХК-НИЙ ТАЛБАЙН ЭРХЛЭГЧ:

 Б.БАТБОЛД

ХҮЛЭЭЛЭГЧ ӨГСӨН:
ГҮЙЦЭТГЭГЧ ТАЛААС:

“ГРИЙН ЗОНЕ СОЛОНШИ” ХХК-НИЙ ОЙН ИНЖЕНЕР:

 Б.ТЭЦМЭН

“ГРИЙН ЗОНЕ СОЛОНШИ” ХХК, Утас: 99390677, 99717548

Зураг 34. Нийтийн эзэмшлийн талбайд мод тарьсан зураг

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Төслийн үйл ажиллагаанаас хөрсөн бүрхэвч, газрын хэвлий бохирдох сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх бууруулах зорилгоор нүүрс ачилт буулгалтын гаалийн хяналтын талбайн гадна, дотор талбайд Цэвэрлэгээ, арчилгааг тогтмол хийж ажиллаж байна.

Зураг 34. Бүх нийтийн хог цэвэрлэгээ хийж буй байдал

**ДӨРӨВ. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ**

Төсөл хэрэгжүүлж байх явцад олдвор олдвол Соёлын өвийг хамгаалах хуулийн дагуу арга хэмжээ авах, олдворыг гэмтээхгүйгээр үйл ажиллагааг түр зогсоож, Сүмбэр сумын цагдаа, сумын засаг дарга, соёлын өвийн судалгааны байгууллагад мэдэгдэнэ гэж төлөвлөсөн бөгөөд “Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн нүүрс ачилт буулгалтын гаалийн хяналтын талбайд одоогоор түүх, соёлын өв, дурсгалт олдвор тэмдэглэгдээгүй болно.

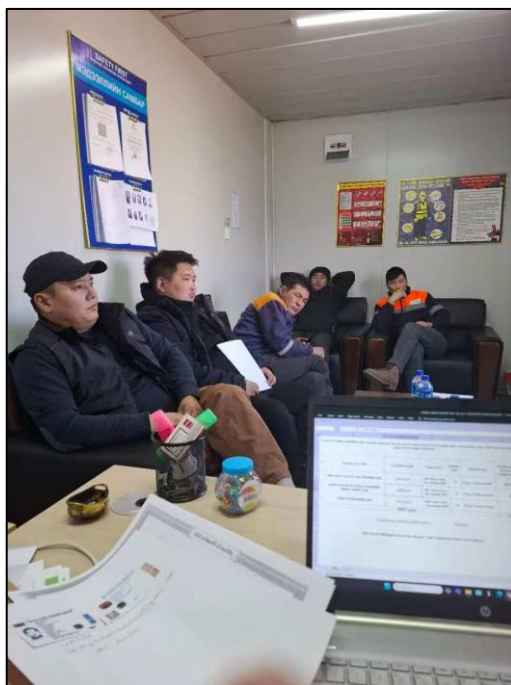
ТАВ. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Гаалийн хяналтын талбай” төслийн үйл ажиллагааны явцад төрөл бүрийн осол гарч болзошгүй бөгөөд гол төлөв хүмүүсийн өөрсдийнх нь үйл ажиллагаанаас үүдэн гардаг. Энэ нь машин техник, тоног төхөөрөмжүүдтэй харьцаж ажиллах зэрэг бүхий л үйл ажиллагаатай шууд холбоотой. Өөрөөр хэлбэл, ажилчид, инженер техникийн ажилтнууд ажлын хариуцлага алдах, ялангуяа үйл ажиллагааны явцад технологийн горим зөрчсөнөөс элдэв осол гарч, үйл ажиллагааны хэвийн ажиллагаа саатах, ажиллагсдын эрүүл мэнд хохирох, хөдөлмөрийн чадвараа алдах, тахир дутуу болох, хүний амь нас эрсдэх зэрэг осол аваар гарч болзошгүй тул хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааг онцгой анхаарч ХАБЭА-н тухай хууль, MNS 4969:2000 стандарт, Гэр бүл, нийгмийн хамгаалалын сайдын А/130 тушаал ХАБЭА-н сургалт зохион байгуулах журмын хэрэгжилтийг ханган нийт ажилтнууддаа ХАБЭА-н мэдлэг олгох сургалтыг тогтмол хийж хэрэгжүүлж ажиллаж байна.

5.1. Байгалийн давагдашгүй хүчин зүйлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

Байгалийн гамшгийн улмаас ажилчдын эрүүл мэнд, техник тоног төхөөрөмжид эвдрэл гэмтэл гарч болзошгүй нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хүчтэй салхи шуурга, аянга цахилгаантай бороо орох үед үйл ажиллагааг түр зогсоож ажиллахаар төлөвлөсөн бөгөөд одоогоор үйл ажиллагаа эхлэсэнээс хойш хүчтэй салхи шуурга болон онцгой нөхцөл үүсээгүй байна.

Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөний дагуу нийт ажилтнуудыг чадавхжуулах зорилгоор сургалт зохион байгуулж, эрх үүргийг танилцуулж ажилладаг.

Зураг 29. Сургалтанд хамрагдсан ажилтнууд

2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний осол эрсдлээс сэргийлэх төлөвлөгөөний байгалийн давагдашгүй хүчин зүйлээс урьдчилан сэргийлэх, байгалийн гамшиг

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

гарсан тохиолдолд авах арга хэмжээний биелэлтийг хангах зорилгоор Гаалийн хяналтын талбайн ажилчдад Байгалийн аюул гамшгийн үед авах арга хэмжээний талаар сургалт зохион байгуулсан.

Зураг 30. Зааварчилгааны бүртгэлийн хуудас

5.2. Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

Төслийн талбайд цахилгаан үүсгүүр болон тамхины цог зэргээс гал түймэр гарч болзошгүй бөгөөд гал унтраах багаж хэрэгслийг шаардлагатай газруудад байрлуулж галын хорыг байнга шалгаж, цэнэглүүлж ажиллаж байна.

Зураг 31. Галын сарай, гал унтраах багаж хэрэгсэл байрлуулсан байдал

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Онцгой байдлын ерөнхий газрын зарлиг
2012 оны 1 дүгээр сарын 25-ны өдрийн
29 дүгээр тушаалын 4 дүгээр хавсралт

**АЖЛЫН БАЙРНЫ ГАЛЫН
АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ**

Дугаар **2023038**

Дугаар

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: *Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын Онцгой байдлын газар*

Хаяг: *Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сум, 1-р баг*

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл:

Хүнс, агим, дугаар, талбай

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, /гал унтраах автомат болон
дохиоллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж/ анхан шатны багаж хэрэгсэл
бодис материал зэргийг байрлуулсан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
/Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 33.1.4/
/Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1.7/

Олгосон: *2024* он . *02* сар . *21* өдөр

Хүчинтэй хугацаа: *2026* он . *02* сар . *21* өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон:

Говьсүмбэр аймгийн Онцгой байдлын газар /хэл
дарга *Дорногоо* цолтой *Д.Т. Галаат*

Дүгнэлт гаргасан:

Говьсүмбэр аймгийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч: *Амар* цолтой *Б.С. Говьсүмбэр*

Зураг 32. Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт

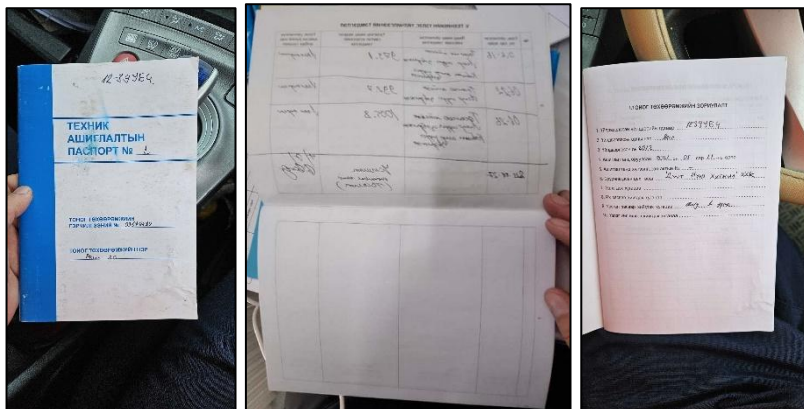
Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын Онцгой байдлын газраар Ажлын байрны галын аюулгүй байдлын дүгнэлтийг нүүрс ачилт буулгалтын талбайн объектод 2024 оны 02-р сарын 21-ний өдрөөр 2026 оны 2-р сарын 21-ний өдрийг хүртэл 2 жилийн хугацаагаар гаргуулсан.

5.3. Осол эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ

Болзошгүй осол, саатал, техник тоног, төхөөрөмжийн гэнэтийн аюул үүсэх болзошгүй нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, ажилчид бэртэх, эрүүл мэнд хохирох, амь нас эрсдэх, барилгын үйл ажиллагаа саатах, тоног төхөөрөмж эвдэрч гэмтэхээс урьдчилан сэргийлж ажилчдыг ажилд гарахын өмнө аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаанд өдөр тутам тогтмол хамруулан ажиллаж байна.

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Зураг 35. Техник ашиглалтын паспорт, техникийн үзлэг, үйлчилгээний тэмдэглэл

Ажилчдын эрүүл мэнд хохирохоос урьдчилан сэргийлж, яаралтай анхны тусламжид шаардлагатай эм тариа, багаж хэрэгслийг байршуулсан.

Зураг 36. Анхны тусламжийн хайрцаг байршуулсан байдал

Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор нийт ажилчдад нэг бүрийн хамгаалах хэрэгслийг олгож ажиллаж байна.

Хүлээлцэх хуудас

Байршил-Чойр

№	Нэр төрөл	Тоо нэгж	Хэмжээ	Үнэ	Харьяа нөмөрлөг	Ашигттай нэр	Хүлээн авсан гарын үсэг	Хүлээн авсан огтгой:
1	Ажлын гутал	1	40	T 275,000	Дуут нуур хөгжил ХХК	Томорбазар	<i>[Signature]</i>	2025.06.12
2	Ажлын гутал	1	39	T 275,000	Дуут нуур хөгжил ХХК	Х.Мөнхбаатар	<i>[Signature]</i>	2025.06.12
3	Ажлын гутал	1	43	T 275,000	Дуут нуур хөгжил ХХК	Б.Ариунжавгал	<i>[Signature]</i>	2025.06.12
4	Ажлын гутал	1	39	T 275,000	Дуут нуур хөгжил ХХК	М.Чагнаадорж	<i>[Signature]</i>	2025.06.12
5	Ажлын гутал	1	41	T 275,000	Дуут нуур хөгжил ХХК	Билгүүн	<i>[Signature]</i>	2025.06.12
6	Ажлын гутал	1	41	T 275,000	Дуут нуур хөгжил ХХК	Ө.Лхамжавгал	<i>[Signature]</i>	2025.06.12

Зураг 37. Хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгсэл олгосон байдал

“Дуут нуур хөгжил” ХХК нь Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг боловсруулж Говьсүмбэр аймгийн Онцгой байдлын газрын Гамшгаас хамгаалах төлөвлөлт бэлэн байдал хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, Гамшгаас хамгаалах улсын хяналтын ахлах байцаагчаар хянуулж баталгаажуулан холбогдох тодотголыг хийж гүйцэтгэн танилцуулж ажилладаг.

БАТЛАВ
ДУУТ НУУР ХӨГЖИЛ ХХК-НЫ
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
ХӨГЖИЛ
2023 оны 08 дүгээр сарын 08 ны өдөр

ДУУТ НУУР ХӨГЖИЛ ХХК-НЫ ГАМШГААС ХАМГААЛАХ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

ХЯНАСАН:
ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ГАЗРЫН ГАМШГААС ХАМГААЛАХ
ТӨЛӨВЛӨЛТ БЭЛЭН БАЙДАЛ ХАРИУЦСАН АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН, ГАМШГААС
ХАМГААЛАХ УЛСЫН ХЯНАЛТЫН АХЛАХ БАЙЦААГЧ
АХМАД

БОЛОВСРУУЛСАН: М. Ав

ХАБЭАН АЖИЛТАН М.ЧАГНААДОРЖ

Зураг 38. Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

2025 онд тохиолдож болзошгүй гамшгийн аюулын шалтгаан, түүний хамрах хүрээ, гарах хүндрэл, цаг уурын нөхцөл, тохиолдох давтамжийн магадлал, учруулах хор уршиг, аюулд өртөгдөх зүйл, үйл ажиллагаа, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслийн баталгаа, аюулгүй ажиллагааны системийн удирдлага зохион байгуулалт, гамшгаас учирч болох нийгэм, эдийн засгийн болзошгүй үр дагаврыг үнэлэх зорилгоор Гамшгийн эрсдлийн үнэлгээг “Уст бэлчир” ХХК-р гэрээний дагуу гүйцэтгүүлсэн болно.

ГАМШГИЙН ЭРСДЛИЙН НАРИЙВЧИЛСАН ҮНЭЛГЭЭ ХИЙХ АЖЛЫН ДААЛГАВАР			
Хийх ажил	Хугацаа	Аргачлал	Хариуцах хүн
“Дуут Нуур Хөгжил” ХХК-ийн Говьсүмбэр салбарын нийслэл байдалтай танилцах газар оронд үзлэг хийх, үнэлэх.	2025 оны 3 дугаар сарын 06-11-ны хугацаанд.	Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 190 дүгээр тогтоол, Монгол Улсын Шалар сайдын 2021 оны 68 дугаар тушаалаар баталсан “Гамшгийн эрсдлийн үнэлгээний заавар”, Эрсдлийн менежмент-зарчим ба заавар MNS ISO 31000:2015, Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын “Шалгуур үүрэгт багтах тухай” 2021 оны А/255 дугаар тушаалыг мөрдөж болохо.	Багийн бүрэлдэхүүн
Холбогдох материал бүрдүүлж, гал түймэр, газар хадхилт, үер, хүчтэй салхи, цуи, нойрон гон халхаварт зохион өмчийн эрсдлийн үнэлгээ хийх.	2025 оны 3 дугаар сарын 11-ны өдрөөс 4 дүгээр сарын 02-ны хугацаанд.	Fenix программ хангамжаар fire dynamic simulation гал туйварийн эрсдлийн үнэлгээ хийхдэг. Аюул, эмгэг байдал, эрсдлийн нөлөөл байдалыг ArcGIS программ хангамжаар газар зүйн мэдээллийн системд уртат оруулаг.	
“Дуут Нуур Хөгжил” ХХК-ийн Говьсүмбэр салбарын гамшгийн эрсдлийн нарийвчилсан үнэлгээний тайлан боловсруулах.	2025 оны 4 дүгээр сарын 03-ны өдрөөс 5 дугаар сарын 05-ний хугацаанд.		
“Дуут Нуур Хөгжил” ХХК-ийн Говьсүмбэр салбарын гамшгийн эрсдлийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланг дусгаж хүлээлгэн өгөх.	2025 оны 5 дугаар сарын 06-ны өдөр		

ЗАХИАЛАГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

“ДУУТ НУУР ХӨГЖИЛ” ХХК-НИЙ

ХАБЭД-Н АЛБАНЫ ДАРГА

Г.ИПЭЭ

ДУУТ НУУР ХӨГЖИЛ ХХК

УЛСЫН МОНГОЛЫН ДӨЛӨӨ

ГҮЙЦЭТГЭГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

“УСТ БЭЛЧИР” ХХК-НИЙ

ГҮЙЦЭТГЭГЧИЙН ХАХИРАЛ

Ч.ДХАМЖАВ

Зураг 39. Гамшгийн эрсдлийн үнэлгээ

ЗУРГАА. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын нутагт байрлах “Гаалийн хяналтын талбай” төслийн үйл ажиллагаанаас бий болж буй хог хаягдлын хэмжээг багасгах, аль болох бага хог хаягдал үүсгэх, хог хаягдлын хэмжээг бууруулах, үлдсэн хог хаягдлыг хүрээлэн буй орчинд аюулгүй байдлаар устгах зарчмыг баримтлан ажиллаж байна.

6.1. Энгийн хог хаягдлын менежмент

6.1.1. Хатуу хог хаягдал

“Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн үйл ажиллагаанаас үүсэх ахуйн хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь цаасны хаягдал, хуванцар хаягдал, бусад гэж 3 ангилан цуглуулж, нэгдсэн нэг хогийн цэг дээрх хогийн саванд түр хадгалдаг.

Зураг 40. Хогийн сав (Цаас, хуванцар, бусад)

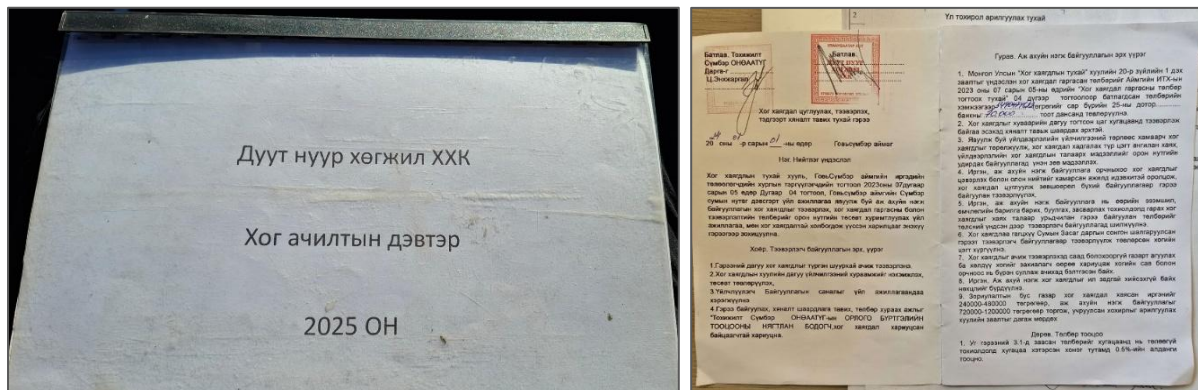
Энгийн хатуу хог хаягдлыг зайлуулах гэрээг Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын “Тохижилт Сүмбэр” ОНӨААТҮГ-тай байгуулж, гэрээний дагуу ачуулж зөвшөөрөгдсөн цэгт зайлуулж байна.

Зураг 41. Гадна талбайн ангилдаг хогийн бункер

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгасан хог хаягдлыг хоёрдогч түүхий эд хүлээн авах цэгт тушаах, хог хаягдлыг дахин ашиглах зэргийг үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлэхээр ажиллаж байна.

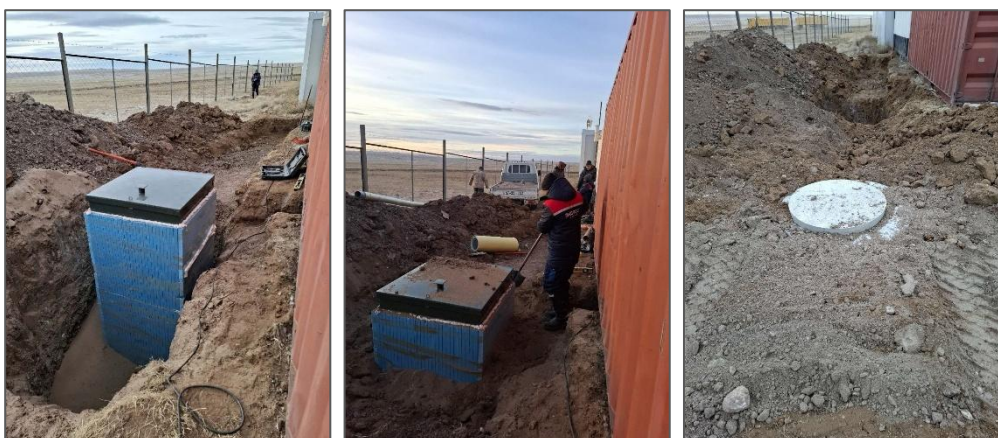

Д/д	Огноо	Хогны машины дугаар	Хогны хэмжээ	Хог авсан ажилтны нэр	Хянасан ажилтны нэр
1.	2025-05-05	16-65 ГСА	3 хуучин	Д.Сүхбаатар	Д.Сүхбаатар
2.	04-07	16-65 ГСА	3 хуучин	Д.Сүхбаатар	Д.Сүхбаатар
3.	2025-07-27	61-30 ГСА	3	Д.Сүхбаатар	Д.Сүхбаатар
4.	08-23	61-30 ГСА	250 кг	Д.Сүхбаатар	Д.Сүхбаатар
5.	09-20	61-30 ГСА	300 кг	Д.Сүхбаатар	Д.Сүхбаатар
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					

Зураг 42. Хог хаягдлын гэрээ, ачилтын бүртгэл

6.1.2. Ахуйн шингэн хаягдал

“Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн Гаалийн хяналтын талбайд ажилчдын тоо, хүчин чадалд тохируулан “Алтай эколог” ХХК-ийн эколог 6 пр септик систем, бага оврын цэвэрлэх байгууламжийг сонгон суурилуулж ашиглаж байна.

Зураг 43. Эколог 6 ПР септик систем суурилуулалт

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Хүснэгт 2. Техникийн үзүүлэлт

1	Хэрэглэгчийн тоо	6 хүн
2	Багтаамж	1150 л
3	Хүлээн авах камерт 2 цагт орох дээд хэмжээ (литр)	(250 цагт)

Энэхүү бага оврын цэвэрлэх байгууламжийн хүчин чадал нь 1.15 м³/хон, хэрэглэгчдийн тоо 6 хүн, хоолойн гүн 60 м, эрчим хүчний хэрэглээ 1.6 кВт/хон, жин 250 кг.

Хүснэгт 3. Хэмжээнүүд

№	Хэмжээ	Үзүүлэлт
1	Урт	1080
2	Өргөн	1170
3	Өндөр	2600
4	Жин	250

Зураг 44. Алтай эколас ХХК-ийн тусгай зөвшөөрөл

Говьсүмбэр аймгийн байгаль орчны газраас зохион байгуулсан хог хаягдлын сургалтанд 2025 оны 07-р сарын 9-ний өдөр хамрагдсан болно.

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Зураг 45. Хог хаягдлын сургалтанд хамрагдсан байдал

6.2. Аюултай хог хаягдлын менежмент

“Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний аюултай хог хаягдлын менежментэд тусгаснаар аюултай хог хаягдлын цэг байгуулж, машин техникийн төмөр сэлбэг хэрэгсэл болон дугуйн хаягдлыг тусгай талбайд хуримтлуулан эрх бүхий дахин боловсруулах үйлдвэрт нийлүүлэхээр төлөвлөсөн.

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Зураг 46. Аюултай хог, хаягдал түр хадгалах талбай

Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөнд тусгасны дагуу автомашины зогсоол, нүүрс ачих буулгах талбайн орчинд машины сэлбэг хэрэгсэл, дугуйн хаягдлаар хөрс бохирдохоос урьдчилан сэргийлж сэлбэг хэрэгсэл, дугуйн хаягдлыг тусгаарласан хашлага бүхий тусгай талбайд хуримтлуулахаар төлөвлөн суурь бэлдэж, аюултай хог хаягдал түр хадгалах цэг байгуулсан.

Хүлээлцэх хуудас 交接单						
Хаанаас явуулсан: 发货地点			Улаанбаатар			
Хаана хүргэгдсэн: 到货地点			Чойр			
Хүлээлцэх дугаар: 订单号			ХХ0602			
№	Нэр төрөл 类别	Тоо ширхэг 数量	Үнэ 价格	Нийт үнэ 总计	Харьяа компани: 属子公司	Нийлүүлэгч/ 供应商
1	Аюултай хог хаягдлын цэг	1	2,090,909	2,090,909.1	Дуут нуур хөгжил ххк	Тунамал шийдэл ххк
	Нийт	1		2,090,909.09		
Явуулсан 发送:			Тэмүүлэн	Хүргэлт гарсан огноо: 发送时间	2025.06.05	
Хүлээн авсан 已收到:			Чагнаадорж	Хүлээн авсан огноо: 收到时间	2025.06.06	

Зураг 47. Аюултай хог хаягдлын цэгийн хүлээлгэн өгөх хуудас

Гаалийн хяналтын үйл ажиллагаанаас үүсэх аюултай хог хаягдлын бүртгэл хөтөлж, зориулалтын түр хадгалах цэгт хадгалж байгаа бөгөөд аюултай хог хаягдал үүсгэгчийн Ү дугаар авсан болно. Холбогдох материалыг хавсралт хэсгээс харна уу.

ДОЛОО. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

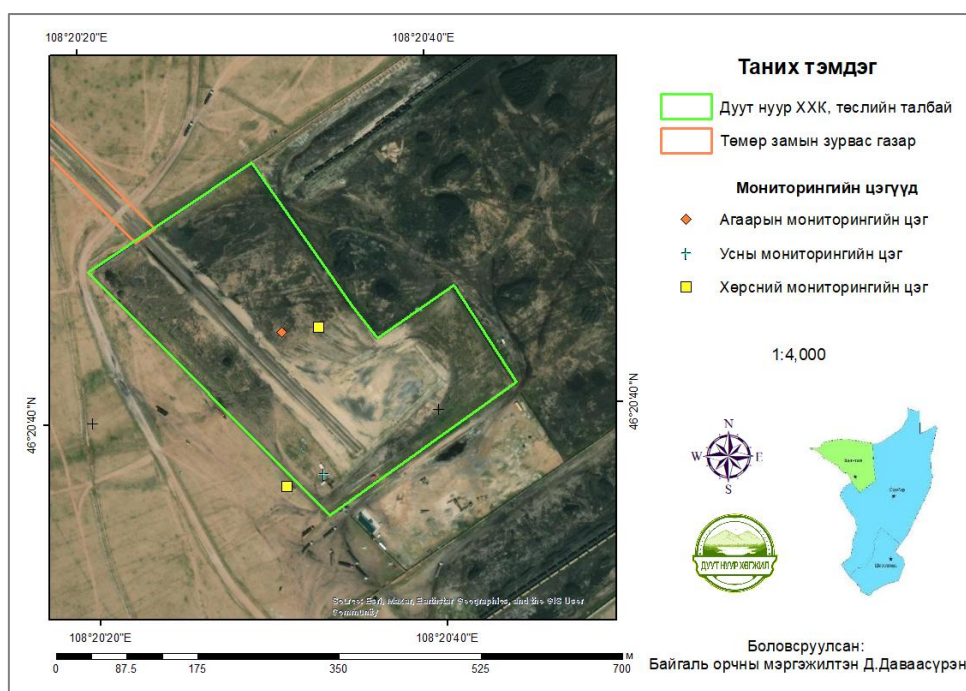
Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланд тусгагдсан мониторингийн цэгүүдэд үндэслэн 2025 оны мониторинг хийх цэг, үзүүлэлтүүдийг дараах байдлаар сонгон авч хэмжилт дээжлэлтүүдийг хийж гүйцэтгэсэн.

Хүснэгт 4. Орчны хяналт шинжилгээний цэгүүдийн байршил

Цэгийн дугаар	Байршил	Солбицол*	
		X	Y
Агаар 1	Ачилт буулгалтын талбайд	108° 20' 31.034"	46° 20' 35.209"
Хөрс 1	Төслийн талбайд	108° 20' 33.111"	46° 20' 43.572"
Хөрс 2	Авто зогсоолын ойролцоо	108° 20' 30.986"	46° 20' 37.266"
Ус	Харуулын байр	108° 20' 32.945"	46° 20' 37.706"

Тайлбар: *-Солбицолын тогтолцоо WGS84 UTM Zone49

Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын нутагт байрлах ачилт буулгалтын талбайн байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн мониторингийн цэгийн байршлыг дараах зургаар харууллаа.

Зураг 48. Мониторингийн цэгүүдийн байршил

7.1. Агаарын чанарын хяналт, шинжилгээ

7.1.1. Судалгааны аргазүй

7.1.1.1. Хээрийн судалгаа

“Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн нүүрс ачилт буулгалтын гаалийн хяналтын талбай орчмын агаарын чанарын хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлтийн хээрийн судалгааг 2025 оны 4-р сар болон 9-р сард, жилд 2 удаа хийж гүйцэтгэсэн. Энэхүү төслийн талбайн агаарын чанарын

мониторинг хийх гадаад орчны 1 цэгт тоос, азотын давхар исэл, хүхэрлэг хий, шуугианы дээжлэлт, хэмжилт хийв. Дээжийг авахдаа “Сорьц авахад тавих ерөнхий шаардлага MNS 3384:1984” стандартыг баримталсан. Утааны хийг агаарын хяналт шинжилгээний цэгийн орчмын агаараас 2л/мин хурдтайгаар 20 минутын турш шингээгч гуурсанд соруулсан бол нийт тоосыг DustTrak 8530 багажаар, дуу шуугианыг JEIC Type 1015 загварын зөөврийн багажаар тус тус хэмжив.

Зураг 49. Хээрийн судалгааны багаж

Хүхэрлэг хий. Төслийн талбай орчмын агаараас 2 л/мин хурдтайгаар 20 минутын турш тетрахлормеркурат натрийн уусмал /ТХМ/-аар норгосон шингээгч гуурсанд соруулахад шигээгч гуурсны шилэн бөмбөлөгийн давхаргаанд шингэсэн хүхэрлэг хийг лабораторийн нөхцөлд уусмалд шилжүүлж тэр уусмал дээрээ формальдегид, парарозанадины уусмал нэмэхэд үүссэн нэгдлийн өнгөний эрчимшлийг спектрофотометрээр хэмжин хүхэрлэг хийн хэмжээг тодорхойлно.

Азотын давхар исэл. Агаараас азотын давхар ислийг үл хатах мышьяклаг хүчлийн натрийн давс агуулсан кали иодын уусмалаар норгосон шингээгч гуурсаар 0.25 л/мин-ын хурдтайгаар 20 минутын туршсоруулан авахад шингээгч гуурсны шилэн бөмбөлөгийн давхаргаанд шингээж лабораторийн нөхцөлд уусмалд шилжүүлж үүссэн нитрит ион сульфанадины хүчилтэй харилцан үйлчилж диазо нэгдлийг үүсгэх бөгөөд тэр нь α - нафтиламинтай урвалд орж азобудагч бодисыг уусмалын өнгөний эрчимшлээр азотын давхар ислийн хэмжээг тодорхойлдог.

Тоос. Агаар дахь тоосны агууламжийг DustTrak Monitor II Model 8530 гэх зөөврийн автомат багажаар тодорхойлсон бөгөөд энэ багаж нь агаар дахь PM10, PM2,5, PM1.0 хэмжээтэй тоосыг хугацааны өргөн завсарт хэмжиж, хэмжилтийн хугацаанд тоосны агууламжийн хамгийн их, хамгийн бага, дундаж утгыг хэмжинэ.

Агаарт агуулагдаж байгаа тоосыг сорох төхөөрөмжийн тусламжтайгаар соруулан оптик системээр нэвтрүүлэхэд лазер гэрлийн саринал тухайн агшинд оптик систем дундуур өнгөрч буй агаар дахь тоосны агууламжтай шууд хамааралтай байдаг тулгуурласан.

7.1.1.2. Лабораторийн задлан шинжилгээ

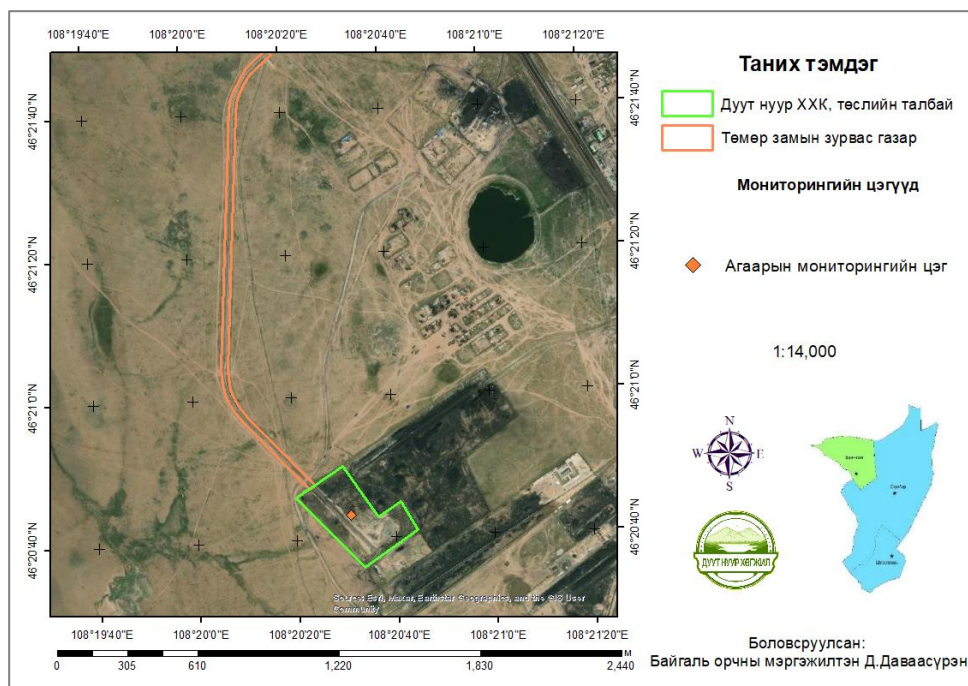
Утааны хийн дээжнүүдэд лабораторийн задлан шинжилгээг MNS 0017-2-5-11:1988 “Агаар дахь азотын давхар ислийн хэмжээг тодорхойлох фотоколориметрийн арга”, MNS 0017-2-5-12:1988 “Агаар мандал. Агаар дахь хүхэрлэг хийн хэмжээг тодорхойлох фотоколориметрийн арга”-уудыг ашигласан байна.

7.1.1.3. Зураглал

Агаарын мониторингийн цэгийн байршилын зураглал хийхдээ Газарзүйн Мэдээллийн Системийн ArcGIS 10.4.1 программын тусламжтай хийж гүйцэтгэв.

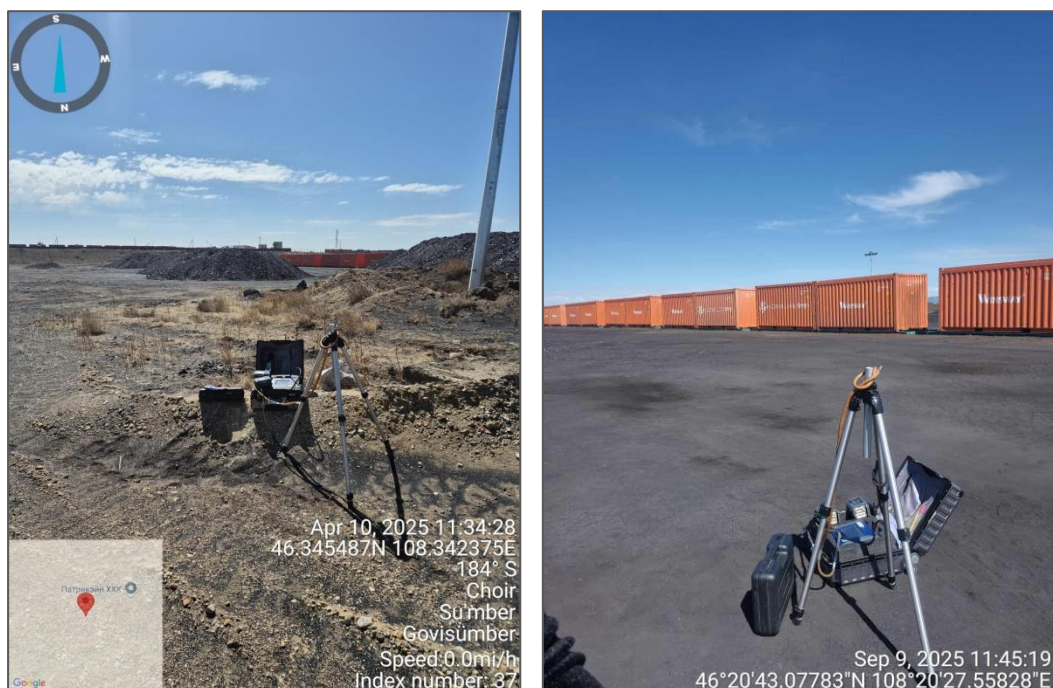
Хүснэгт 5. Агаарын чанарын мониторингийн цэг /Гадаад орчин/

Д.д	Солбицол		Цэгийн нэр	Байршил
	X	Y		
1	108° 20' 31.034''	46° 20' 35.209''	А-1	Ачилт буулгалтын талбайд

Зураг 50. Агаарын мониторингийн цэг

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Зураг 51. Агаарын чанарын шинжилгээ хийсэн хэсэг /4 болон 9-р сар/

7.1.2. Судалгааны үр дүн

“Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн төслийн талбай нь Говьсүмбэр сумын Сүмбэр сумын нутаг дэвсгэрт байрлах бөгөөд төслийн талбай орчмын агаарын чанарыг тодорхойлох зорилгоор агаарын чанарын шинжилгээ хийсэн болно.

Цаг уур, орчны шинжилгээний газрын Байгаль орчин хэмжилзүйн төв лабораторит шинжилсэн агаарын чанарын сорилтын 2025 оны 4-р сар болон 9-р сарын үр дүнг дараах хүснэгтээр харууллаа.

Хүснэгт 6. Агаарын шинжилгээний лабораторийн сорилтын дүн

№	Сорьц авсан цэг	Сорьц авсан өдөр	Сорьц авсан цаг	Хүхэрлэг хий мг/м ³	Азотын давхар исэл мкг/м ³	Нийт тоосны агууламж /TSP/, мкг/м ³	Дуу чимээ /ДБА
“Дуут нуур” ХХК, Гаалийн хяналтын талбай							
2025 оны 4-р сар							
1	Ачилт буулгалтын талбай	IV/10	11:30	0.006	0.028	0.441	52
2025 оны 09-р сар							
1	Ачилт буулгалтын талбай	IX/09	11:40	0.012	0.025	0.229	62
Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016				0.450	0.200	0.500	60

Хүн амын эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах нөхцлийг бүрдүүлэх, экосистемийн тэнцлийг хангах зорилгоор хүрээлэн байгаа агаар дахь түгээмэл тархацтай бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээг тогтоосон стандартын үзүүлэлттэй гаалийн хяналтын талбайн гадна агаарын

сорилтын дүнг харьцуулахад агаар дахь түгээмэл тархацтай бохирдуулах бодисын хүлцэх агууламж нь сөрөг нөлөөллийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс хэтрээгүй байгаа болно.

Цаг уур, орчны шинжилгээний газрын Байгаль орчин хэмжилзүйн төв лабораторит шинжилсэн агаарын чанарын сорилтын дүнг хавсралт хэсэгт оруулав.

7.2. Хөрсөн бүрхэвчийн хяналт шинжилгээ

7.2.1. Судалгааны аргазүй

7.2.1.1. Хөрсний хээрийн судалгаа

Гаалийн хяналтын талбайн хөрсний мониторингийн хээрийн судалгаа буюу хөрсний дээж авалтыг 2025 оны 4 болон 9-р сард хийж гүйцэтгэсэн. “Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн хөрсний мониторинг хийх нийт 2 цэгээс өнгөн хөрсний буюу 0-20 см гүнээс дээжлэлт хийсэн. Хөрсний бохирдолын дээжийг холимог дээж байдлаар авсан. Дээжийг авахдаа “Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд MNS 3298 : 1990” стандартыг баримталсан.

7.2.1.2. Лабораторийн задлан шинжилгээ

Хөрсний дээжнүүдэд агро-хими, физик шинж, хүнд зэрэг үзүүлэлтүүдийг лабораторийн задлан шинжилгээний аргаар тодорхойлсон. *Хөрсний агрохимийн шинж* чанарын үзүүлэлтүүдийг Байгаль орчин хэмжилзүйн төв лабораторийн Хөрсний итгэмжлэгдсэн лабораторид тодорхойлуулсан болно. Үүнд:

• Ялзмаг	-	Тюриний
• Урвалын орчин (рН)	-	Потенциометрийн
• СаСО ₃ карбонат	-	Кальциметрийн
• Механик бүрэлдэхүүн	-	Гидрометрийн
• Давсжилт, ЕС	-	Потенциометрийн
• Фосфор	-	Спектро фотометр
• Кали	-	Дөлт фотометр

Хөрсний дээжийг лабораторийн задлан шинжилгээнд бэлтгэж боловсруулахад “Физик химийн шинжилгээ хийх дээжийг урьдчилан боловсруулах. MNS ISO 11464:2002” стандарт, анализ хийхэд “Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтийг тодорхойлох арга. MNS 3310:1991” стандартуудыг мөрдлөг болгосон байна.

7.2.1.3. Зураглал

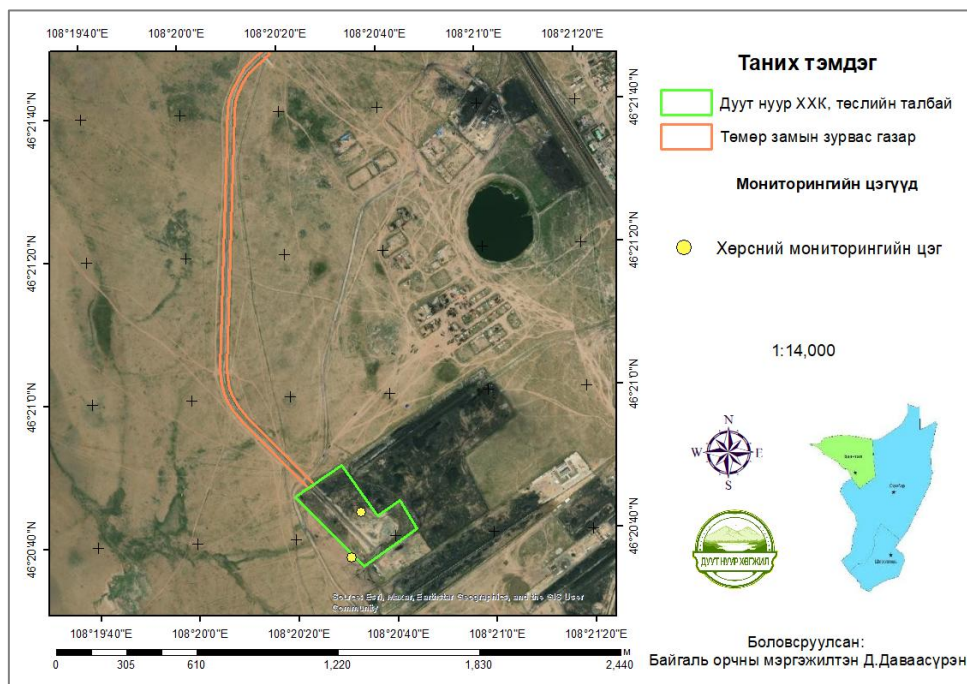
Хөрсний мониторинг цэгийн байршлын зураглал хийхдээ Газарзүйн Мэдээллийн Системийн ArcGIS 10.4.1 программ дээр хийж гүйцэтгэсэн. Хэвлэлийн эхийг А4 хуудсан дээр 1:14000 масштабтай бэлдсэн.

Хүснэгт 7. Хөрсний мониторингийн цэгийн солбицол

№	Мониторинг цэг	Ерөнхий байршил	Цэгийн солбилцол	
			Y	X
1	S1	Төслийн талбайд	108° 20' 33.111"	46° 20' 43.572"

2	S2	Авто зогсоолын ойролцоо	108° 20' 30.986"	46° 20' 37.266"
---	----	-------------------------	------------------	-----------------

Зураг 52. Хөрсний мониторингийн цэгийн байршил

7.2.2. Судалгааны үр дүн

“Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн Гаалийн хяналтын талбайн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний 2025 оны орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах, талбайн хөрсөн бүрхэвчийн шинж чанарыг тодорхойлох зорилгоор төслийн талбайгаас өнгөн хөрсний дээжлэлт хийж хөрсний химийн үндсэн шинж, хөрсний механик бүрэлдэхүүн, хөрсний хүнд металл тодорхойлох шинжилгээг Байгаль орчин хэмжилзүйн төв лабораторийн Хөрсний итгэмжлэгдсэн лабораторит шинжлүүлсэн болно.

“Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн төслийн талбайгаас авсан хөрсний дээжлэлтүүд хийсэн хэсгийг дараах зургаар харууллаа.

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Зураг 53. Хөрсний дээжлэлт хийсэн цэг /Төслийн талбайн голд 4-р сар болон 9-р сар/

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Зураг 54. Хөрсний дээжлэлт хийсэн цэг /Авто зогсоолын ойролцоо 4-р сар болон 9-р сар/

Хөрсний химийн үндсэн шинж. Гаалийн хяналтын талбайгаас авсан өнгөн хөрсний химийн үндсэн шинжийг дараах хүснэгтээр харууллаа.

Хүснэгт 8. Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	pH	Давс %	ЦДЧ	CaCO ₃ %	Ялзмаг %	Шингээгдсэн сууриуд, мг- экв/100гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/100гр	
							Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
							Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
2025.4-р сар, гүн 0-20см										
1	Авто машины зогсоол	8.01	0.04	0.081	0.33	0.87	14.0	1.5	0.7	11
2025.9-р сар, гүн 0-20см										
2	Авто машины зогсоол	9.10	0.06	0.117	0.00	2.17	10.6	8.8	2.5	15
3	Ачилт буулгалтын талбай	8.74	0.03	0.051	0.00	1.78	10.4	8.0	4.8	22

Нүүрс ачилт буулгалтын гаалийн хяналтын талбайд хийсэн хөрсний дээжлэлт нь сул хүчиллэгээс саармаг урвалын орчинтой, карбонатгүй, ялзмагийн агууламжаар дунд зэрэг, цахилгаан дамжуулах чанар бага буюу давсжилтгүй, хөдөлгөөнт фосфор болон калийн хангамжаар дунд зэрэг байна.

Хөрсний үржил шимт чанар буурах, хөрсний гадарга байгалийн төрхөө алдах байдлыг хөрсний эвдрэл гэж үздэг бөгөөд тус төслийн талбайн хэмжээнд хийсэн хээрийн судалгааны явцад элэгдэл эвдрэлийн ул мөр ажиглагдсан бөгөөд талбай нь хүний үйл ажиллагааны нөлөөлөлд өртсөн байна.

Хөрсний хүнд металл. Хөрсөн дэх хүнд металлын агууламж өнгөн хэсэгтээ (0-20 см) хар тугалга, кадми, мөнгөн ус, стронци, хром, зэс, цайр шинжлүүлсэн сорилтын дүнд “Хөрсний чанар. Хөрсөнд агуулагдах бохирдуулах бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ” (MNS 5850:2019) стандартын хүлцэх агууламжаас давсан үзүүлэлт гараагүй буюу бохирдолгүй байна. Хөрсний хүнд металлын үзүүлэлтүүдийг дараах хүснэгтээр харууллаа.

Хүснэгт 9. Хөрсний хүнд металлын үзүүлэлтүүд

№	Сорьц авсан цэг	Дээж авсан гүн	Cr	Pb	Cd	Zn	Cu	Ni
			мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг
2025.09 сар								
1	Авто машины зогсоол	20 см	23.1	32.6	-	66.2	25.1	12.7
2	Ачилт буулгалтын талбай	20 см	10.6	20.2	-	51.3	13.8	23.1
Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ, MNS 5850:2019								
Шаварлаг хөрс			100	70	31.5	150	100	100

Хөрсний лабораторийн шинжилгээний үр дүнг хавсралт хэсэгт оруулсан болно.

7.3. Усны чанарын хяналт шинжилгээ

7.3.1. Судалгааны аргазүй

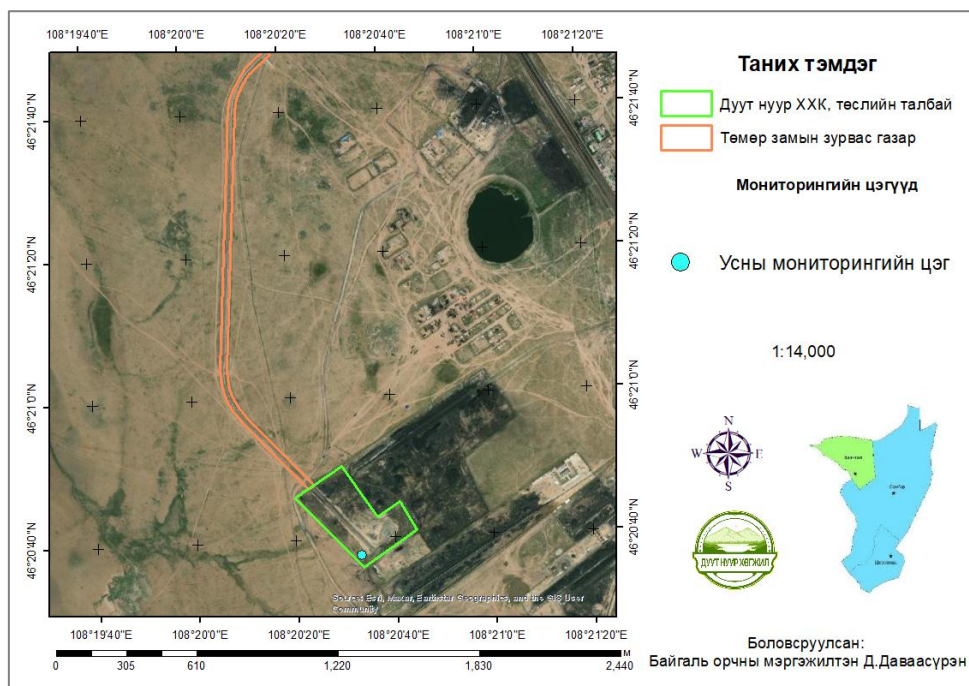
7.3.1.1. Газар дээрх хэмжилт дээжлэлт

“Дуут нуур хөгжил” ХХК нь ундны зориулалтын усны хэрэглээг савласан цэвэр усыг хэрэглэдэг бөгөөд ахуйн хэрэглээг гүний худгаас зөөврөөр хангаж байгаа бөгөөд нүүрс ачилт буулгалтын гаалийн хяналтын талбайн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний 2025 оны орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах, унд-ахуйн усны чанарыг тодорхойлох зорилгоор ахуйн хэрэглээний уснаас дээж авч усны химийн ерөнхий шинжилгээг GREEN LAB итгэмжлэгдсэн лабораторит шинжлүүлсэн болно.

Гаалийн хяналтын талбайн ахуйн хэрэглээний уснаас дээжлэлт хийсэн байршлыг дараах зургаар харууллаа.

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Зураг 55. Усны мониторингийн цэгийн байршил

Зураг 56. Ахуйн усны дээжлэлт хийсэн хэсэг /2025 оны 4 болон 9-р сар/

Хүснэгт 10. Усны мониторингийн цэгүүдийн координат

№	Дээжний төрөл, нэр	Солбицол	
		Уртраг	Өргөрөг
1	Ахуйн усны дээжлэлт	108° 20' 32.945''	46° 20' 37.706''

Зураг 57. Ойн ангийн худгийн усны дээжлэлт

7.3.1.2. Усны чанарын шинжилгээ

Төслийн ахуйн усны химийн ерөнхий үзүүлэлтүүдийг GREEN LAB итгэмжлэгдсэн лабораторит шинжлүүлсэн болно.

Усны шинжилгээний лаборатори нь биоген элементүүд болох аммони (NH_4), нитрит (NO_2), нитрат (NO_3), исэлдэх чанар (ПИЧ), гол ионууд болох сульфат (SO_4), төмөр (Fe), ерөнхий хатуулаг, кальци (Ca^{2+}), магни (Mg^{2+}) зэргийн агууламжийг тодорхойлдог ба усны шинжилгээ хийсэн аргачлалыг дараах хүснэгтээр харуулав.

Хүснэгт 11. Усны шинжилгээний аргачлал

№	Шинжилсэн үзүүлэлтүүд	Шинжилгээний аргачлал
1	Ерөнхий хатуулаг	Комплексометрийн арга
2	Хлорид	Арганометрийн арга
3	Кальци	Комплексометрийн арга
4	Магни	Тооцооны арга
5	Сульфат	Турбидиметрийн арга
6	Төмөр	Колориметрийн арга
7	Аммони, нитрат, нитрит	Харааны колометрийн арга

Усны шинжилгээний үр дүнг Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2018 стандарттай харьцуулж дүгнэлт гаргалаа. Энэхүү стандартын зорилго нь хүн амын ундны болон ахуйн зориулалтаар хэрэглэх усны эрүүл ахуйн болон чанар, аюулгүй байдлын шаардлага хангуулахад оршино.

7.3.2. Судалгааны үр дүн

Гаалийн хяналтын талбайн ахуйн хэрэглээний усны чанарыг тодорхойлох зорилгоор хийсэн дээжийг GREEN LAB итгэмжлэгдсэн лабораторит шинжлүүлсэн усны химийн ерөнхий шинжилгээний үзүүлэлтүүдийг дараах хүснэгтээр харууллаа.

Хүснэгт 12. Усны химийн шинжилгээний үзүүлэлтүүд 4/9 сар

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Сорьц авсан цэг	pH	Төмөр мг/л	Нитрит мг/л	Хлорид мг/л	Са мг/л	Mg мг/л	Нитрат мг/л	Аммоний мг/л	Хуурай үлдэгдэл мг/л	Хат М- экв/ л
2025.04-р сарын дээж										
Ахуйн ус	8.3	0.08	0.01	413.6	48.9	56.4	0.67	0.07	908	6.92
2025.09-р сарын дээж										
Ахуйн ус	8.4	0.00	0.005	112.9	42.9	22.6	0.008	0.3	530	4.0
MNS 0900:2018	6.5 - 8.5	0.3	1.0	350	100	30	50.0	1.5	1000	7.0

Шинжилсэн химийн үндсэн үзүүлэлтүүд нь “Ундны усны стандарт MNS 0900:2018” стандартын шаардлага хангаж байна. Лабораторийн шинжилгээний үр дүнг хавсралт хэсэгт оруулсан болно.

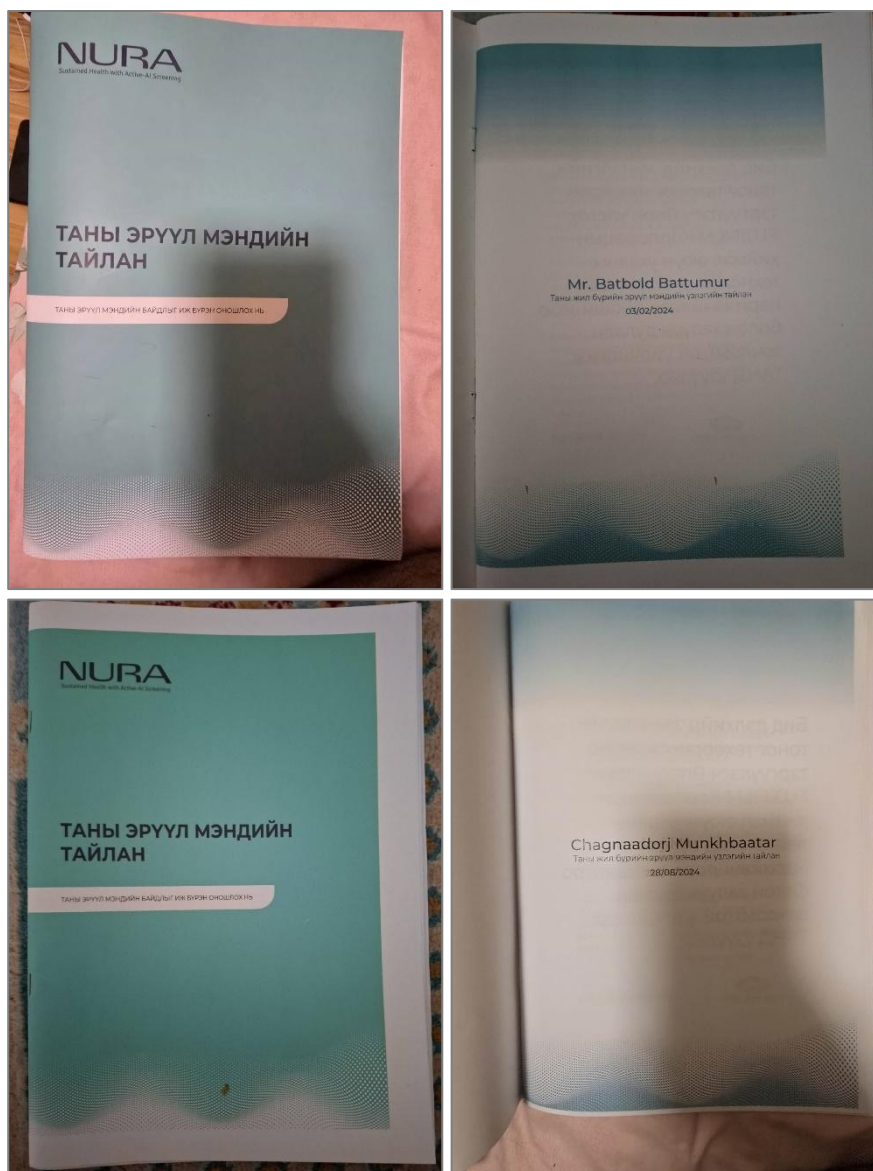

НАЙМ. УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Компанийн удирдлага нь байгаль орчны холбогдолтой бүх хууль журмын дагуу үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулахаас гадна хуулийн хариуцлага хүлээх бөгөөд байгаль орчныг хамгаалахад төслийн байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн дагуу ажилласан болно.

8.1. Ажиллагсдын ХАБЭА, эрүүл мэнд

Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, ажилчдын эрүүл мэндэд хяналт тавих, хамгаалах, эрүүл ахуйн шаардлагыг хангуулах зорилгоор гаалийн хяналтын талбайн ажилчдыг НУРА Монгол төвд эрүүл мэндийн иж бүрэн оношлогоонд хамруулсан.

Зураг 58. Ажилчдыг эрүүл мэндийн үзлэгт оруулсан бичиг баримт

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Мөн гаалийн хяналтын талбайн байранд эмийн сан, эмнэлгийн анхны тусламжийн хэсэгтэй, анхны тусламжийн хайрцаг байрлуулсан.

Зураг 59. Анхны тусламжийн хайрцаг

8.2. Ажлын байрны галын аюулгүй байдал

Гаалийн хяналтын талбайн оффис, захиргааны байрны өрөөнүүдэд галын дохиоллын систем, гал унтраах хэрэгслийг зохих газруудад байрлуулж байнгын бэлэн байдалд байлгаж галын аюул гарах болзошгүй газруудад анхааруулах зурагт хуудас, тэмдэг тэмдэглэгээг байршуулсан.

Зураг 60. Галын аюулгүй ажиллагааны самбар, галын дохиоллын систем, тэмдэг тэмдэглэгээ

8.3. Хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслийн олголт

“Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн ажилчдын хувцас хэрэгслийг өвөл болон зуны улиралд ажлын хувцасны захиалгын хуудасны дагуу олгож ажиллав.

Хүлээлцэх хуудас								
Байршил-Чойр								
№	Нэр төрөл	Тоо шир хэсэг	Хэмжээ	Үнэ	Харьяа нэмэлт	Ашигтай нэр	Хүлээн авсан гарын үсэг	Хүлээн авсан огноо
1	Ажлын гутал	1	40	T 275,000	Дуут нуур хөгжил ХХК	Томорбоатар		2025.06.12
2	Ажлын гутал	1	39	T 275,000	Дуут нуур хөгжил ХХК	Х.Мөнхбаатар		2025.06.12
3	Ажлын гутал	1	43	T 275,000	Дуут нуур хөгжил ХХК	Б.Ариунжаргал		2025.06.12
4	Ажлын гутал	1	39	T 275,000	Дуут нуур хөгжил ХХК	М.Чагнаадорж		2025.06.12
5	Ажлын гутал	1	41	T 275,000	Дуут нуур хөгжил ХХК	Билгүүн		2025.06.12
6	Ажлын гутал	1	41	T 275,000	Дуут нуур хөгжил ХХК	Ө.Лүлэмжаргал		2025.06.12

Зураг 61. Ажлын хувцас хүлээлцсэн бүртгэл

8.5. Төсөл хэрэгжих орон нутгийн удирдлагатай нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хамтран ажилласан байдал

Говьсүмбэр аймгийн Засаг даргатай Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хамтран ажиллах гэрээний хүрээнд Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын Сансар цэцэрлэгийн хүүхдийн тоглоомын талбайн тохижилтын ажилд 50 сая/төгрөг зарцуулан стандартын дагуу тохижуулж хүлээлгэн өгсөн.

Зураг 62. Хандивын гүйлгээний баримт

Чойр хотын захирагчийн ажлын албатай хамтарч 1-р багийн ойр орчмын хог хаягдлыг 2025.08 сард цэвэрлэсэн.

Зураг 63. Хог хаягдал цэвэрлэгээ, техникийн туслалцаа

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Чойр хотын захирагчийн ажлын албатай хамтарч гудамж, зам талбайн тэгшилгээний ажилд ковш, техник хэрэгслээр дэмжлэг үзүүлж ажилласан.

Зураг 64. Гудамж, талбайн тэгшилгээний зураг

Говьсүмбэр аймгийн Авто тээврийн газартай хамтарч орон нутгийн нүүрс тээврийн батлагдсан маршрутын дагуу тээврийн зам засварын ажилд техникээр хамтарч ажилласан.

Зураг 65. Зам засварын ажил гүйцэтгэж буй явц

ЕС. 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧИД, ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын нутагт байрлах Гаалийн хяналтын талбайн 2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайланг хийж гүйцэтгэлээ.

Зураг 66. Багийн иргэдийн нийтэд БОМТ хэрэгжилтийн мэдээлэл өгч буй нь

Байгаль орчны ерөнхий үнэлгээний дүгнэлтэд тусгасан онцгойлон анхаарах зүйлс болон байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг цаг тухай бүрд нь даган мөрдөх ажлын хүрээнд 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг батлуулан байгаль хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлтийг Говьсүмбэр аймгийн байгаль орчны газарт 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгасан ажлуудын гүйцэтгэлийн тайланг хүргүүлж байна.

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Хүснэгт 13. 2025 онд зарцуулсан Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний зардал

№	Гүйцэтгэсэн ажлы нэр	Зардал, төг
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах хамгаалах арга хэмжээний зардал	3,807,000
2	Орчны тохижилт, Ногоон байгууламж байгуулсан зардал	13,500,000
3	Осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн зардал	6,500,000
4	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний зардал	4,493,835
5	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн зардал	417,181
6	Удирдлага зохион байгуулалтын зардал	6,296,750
Нийт зардал		35,014,766

“Дуут нуур хөгжил” ХХК нь 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангуулахад **35,014,766** (гучин таван сая, арван дөрвөн мянга долоон зуун жаран зургаан) төгрөгийг зарцуулсан байна.

9.1 Хавсралт

- Аж ахуйн нэгжийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ
- Газрын кадастрын зураг
- Аж ахуйн нэгж, байгууллагын газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ
- Иргэн, хуулийн этгээдэд газар эзэмшүүлэх гэрээ
- Гаалийн хяналтын бүс тогтоосон тушаал
- Агаарын шинжилгээний сорилтын үр дүн
- Хөрсний шинжилгээний үр дүн
- Усны шинжилгээний үр дүн
- Аюултай хог хаягдал үүсгэгч, болон тээвэрлэх, цуглуулах, дахин боловсруулах, устгах, экспортлох ажиллагаа эрхлэх аж ахуйн нэгжийг бүртгэх бүртгэлийн хуудас

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

9.2 Аж ахуйн нэгжийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ

 МОНГОЛ УЛС ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ 000255216		
2021.05.28 / Бүртгэсэн он, сар, өдөр /	9019097414 / Хувийн хэргийн дугаар /	6709672 / Регистрийн дугаар /
Дуут нуур хөгжил / Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /		Гадаадын хөрөнгө оруулалттай хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
Дүрэм / Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /		
Шийдвэр / шийдвэрийн нэр /	01 / дугаар /	2021.05.28 / он, сар, өдөр /
45300 49230 46100 / Код /	Автомашины сэлбэг, эд ангийн худалдаа Автомашинаар ачаа тээвэрлэх Төлбөр эсвэл гэрээний үндсэн дээр хийгдэх бөөний худалдаа / Үйл ажиллагааны чиглэл /	
Хугацаагүй / хугацаа /	1 / гишүүдийн тоо /	5,353,645.00 / хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /
Говьсүмбэр, Сүмбэр, 3-р баг, 4, 75 тоот, Утас1: 88101808, Утас2: , Факс: / хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /		
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГАЗАР / Бүртгэсэн байгууллагын нэр /		
  М.МОНГОЛЖИН / гарын үсэг / Гэрчилгээ дахин олгосон 2022 он 05 сар 16 өдөр		

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл			
Д/д	Нэмэлт өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан тэмдэг
1	Батзориг овогтой Төрмөнх-г Гүйцэтгэх захирал-р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2022.05.16	М.Монголжин
2	Дахин гэрчилгээ олгов.	2022.05.16	М.Монголжин
3	Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ 2566807.5 мян.төг-р нэмэгдэж нийт 7920452.5 мян.төг болсон өөрчлөлтийг бүртгэв.	2023.02.13	Э.Мөнхзаяа
4	Шараа овогтой Нэргүй-г Гүйцэтгэх захирал-р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2023.05.04	С.Мөнхсанчир

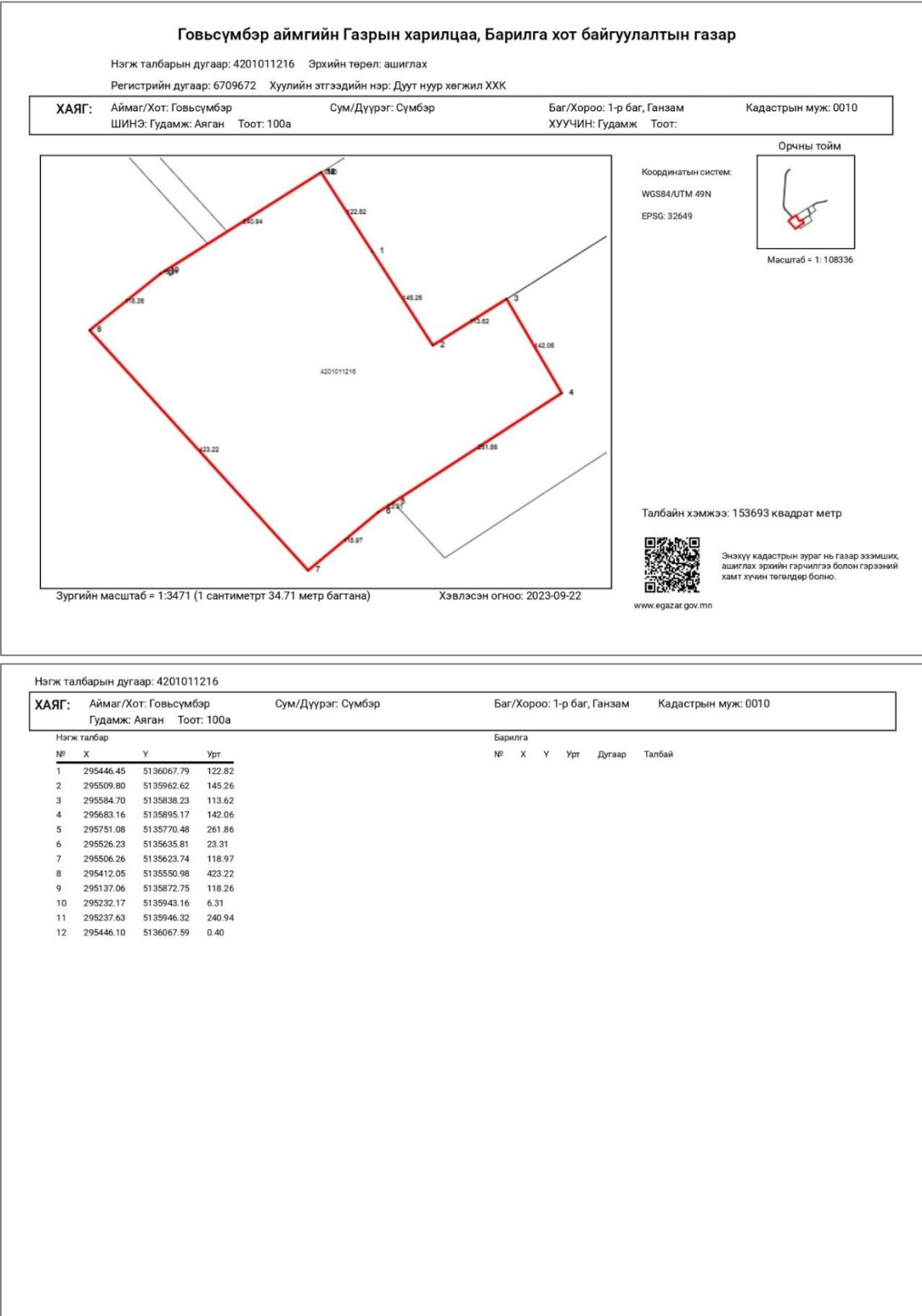
Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

000255216

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

9.3 Газрын кадастрын зураг

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

9.4 Аж ахуйн нэгж, байгууллагын газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ

МОНГОЛ УЛС

АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ГАЗАР АШИГЛАХ ЭРХИЙН

ГЭРЧИЛГЭЭ

Дугаар: 0000221863

Сингапур	улсын харъяат	Дуут нуур хөгжил ХХК	6709672
		(нэр)	(регистр)
Аймгийн Засаг даргын захирамж		20 23 оны 09 сарын 07 өдрийн	А/211 тоот
(шийдвэр гаргагч)			
Шийдвэрийг үндэслэн	Говьсүмбэр	Сүмбэр	1-р баг, Ганзам
	(аймаг, нийслэл)	(сум, дүүрэг)	(баг, хороо)
Аяган		100а	хаягт
(гудамжны нэр)		(хашааны дугаар)	
байрлах, нэгж талбарын	4201011216	дугаар бүхий	153693 м.кв газрыг
Гаалийн хяналтын талбай			зориулалтаар
5	жилийн хугацаатай эзэмшүүлж, эрхийн улсын бүртгэлийн		А-1902000054

дугаарт бүртгэж гэрчилгээ олгов.

Энэхүү гэрчилгээ хүчинтэй эсэхийг QR кодыг уншуулж шалгах бөгөөд гэрчилгээнд агуулагдаж буй мэдээллийг харах боломжтой.

Хэвлэсэн огноо: 2023-09-22

9.5 Иргэн, хуулийн этгээдэд газар эзэмшүүлэх гэрээ

ГХГЗЗГ-ын даргын 157 тоот
тушаалын 2 дугаар хавсралт
Нэгж талбарын дугаар: 4201011215
Улсын бүртгэлийн дугаар: A-1902000054
Гэрчилгээний дугаар: 0000221863

**ГАДААДЫН ИРГЭН, АЖ АХУЙН НЭГЖ, ГАДААДЫН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТТАЙ АЖ
АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГАД ГАЗАР АШИГЛУУЛАХ ГЭРЭЭ**

2023 оны 9 сарын 22 өдөр № 04201-2023/00108 Говьсүмбэр аймаг/хот Сүмбэр сум/дүүрэг

Нэг. Нийтлэг үндэслэл
Монгол Улсын Газрын тухай хууль, Говьсүмбэр аймаг /нийслэл/-ийн Сүмбэр сум /дүүрэг/-ын Засаг даргын 2023 оны 09 сарын 07-ны өдрийн 04201-A/211/2023 тоот шийдвэрийг үндэслэн газрын асуудал эрхэлсэн албан тушаалтан Дондог овогтой Мишээл газар ашиглагчийг төлөөлж

(Дуут нуур хөгжил ХХК)
(иргэн, аж ахуйн нэгжийн нэр)
Дуут нуур хөгжил ХХК-ны гүйцэтгэх захирал Ш.Нэргүй

нар энэхүү гэрээг байгуулав.

Энэхүү гэрээнд гэрээний салшгүй хэсэг болох дараахь зүйлийг заавал тусгах бөгөөд эдгээрийн бүрдэл дутуу бол гэрээг хүчингүйд тооцох үндэслэл болно. Үүнд:

1.1. газрын байршил, хэмжээ, хил хязгаар, заагийг тодорхой харуулсан кадастрын зураг
1.2. газар өмчлөгчөөс газар ашиглагчид тус газрыг хүлээлгэн өгсөн тухай акт;
1.3. газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг зохих журмын дагуу хийлгүүлж баталгаажуулсан баримт;

Хоёр. Гэрээний нөхцөл

2.1. Газар эзэмшигчид олгосон газрын нийт хэмжээ 153693 Үүнээс:

Нэгж талбарын тодорхой хэсгийг эзэмших зориулалт	Тухайн зориулалтаар эзэмших газрын хэмжээ	Газар эзэмших хугацаа
Гаалийн хяналтын талбай	153693	5 жил

2.2. Газар ашиглах эрхийг улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн буюу Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 9.11-д заасан дундын мэдээллийн санд улсын бүртгэлийн дугаарыг оруулсан өдрөөс эхлэн хуульд заасны дагуу газрын төлбөрийг тооцож ногдуулна.

2.3. Газрын төлбөрийг нэхэмжлэхийн дагуу Татварын албанд тушаана. Газрын төлбөр төлөгч жилийн төлбөрийг тэнцүү хэмжээгээр хуваан улиралд ногдох төлбөрийг дараа сарын 20-ны өдрийн дотор төлөх бөгөөд дараа улирлуудын төлбөрийг урьдчилан төлж болно.

2.4. Эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр газрын суурь үнэлгээ, газрын үнэлгээний тойрог, зэрэглэл, бүс, газар эзэмших, ашиглах зориулалтын итгэлцүүр, төлбөрийн хувь, хэмжээ өөрчлөгдсөн тухай бүр уг өөрчлөлттэй холбогдуулан газрын төлбөрийг 30 хоногийн дотор шинэчлэн ногдуулна.

Гурав. Газар ашиглагчийн эрх, үүрэг

3.1. Гэрээний нөхцлийн дагуу газрыг ашиглах;
3.2. Газар өмчлөгчөөс газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг гаргуулж авах;
3.3. Гэрээнд үүргээ зохих ёсоор биелүүлж ирсэн бол эрхийн гэрчилгээний хугацаа дуусахад уг газрыг үргэлжлүүлэн ашиглахаар эрхийн гэрчилгээний хугацааг сунгуулах;
3.4. Газрын төлбөрийг газрын ашигт шинж чанарыг ашигласан эсэхээс үл хамааран хуульд заасан хугацаанд нь төлөх;
3.5. Төлбөр төлөх үүргээ хугацаандаа гүйцэтгээгүй тохиолдолд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 0.5 хувиар хэтэрсэн хоног тутамд алданги төлөх;
3.6. Газар өмчлөгчөөс газрын ашиглалттай холбогдуулан тавьсан шаардлагыг цаг тухайд нь биелүүлэх;
3.7. Холбогдох хууль тогтоомжоор тогтоосон бусад эрх, үүрэг, хариуцлага хүлээх;
3.8. Газар ашиглагч нь оршин байгаа хаягаа үнэн зөв гэрээнд тусгуулна. Хаяг байршил өөрчлөгдсөн тохиолдолд газар ашиглуулагчид 10 хоногийн дотор албан бичгээр мэдэгдэнэ;

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

7.1. Газар ашиглагчийн газар ашиглах эрх дуусгавар болоход хуульд өөрөөр заагаагүй бол уг этгээдийн газар дээрх барилга байгууламж, бусад эд хөрөнгө өмчлөгч этгээдийн тэрхүү эд хөрөнгөө тухайн газар дээр ашиглах эрх дуусгавар болно.

7.2. Хуулинд заасан үндэслэлээр газар ашиглах эрх дуусгавар болоход уг газар дээрх барилга байгууламж, бусад эд хөрөнгийг шилжүүлэх зардлыг газар ашиглагч этгээд өөрөө хариуцна.

7.3. Хуулийн хугацаанд газрыг чөлөөлөөгүй бол тухайн шатны Засаг дарга албадан нүүлгэх ажлыг зохих хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулна.

Найм. Бусад зүйл

8.1. Гэрээ нь газар ашиглагчид газрыг актаар хүлээлгэн өгч, Эрх бүхий Засаг дарга газар ашиглах эрхийг олгосон өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болж мөрдөгдөнө.

8.2. Энэхүү гэрээг хоёр хувь үйлдэж, талууд гарын үсэг зурсан өдрөөс эхлэн _____ (үсгээр) жилийн хугацаатай байгуулав.

8.3. Энэхүү гэрээтэй холбоотой бусад асуудлыг Монгол улсын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.

8.4. Газар ашиглуулах гэрээг талууд жил бүр дүгнэх ба газар ашиглагч гэрээний биелэлтийг жил бүрийн 06 дугаар сарын 25-ны дотор, газар ашиглуулагч гэрээний 3 дугаар зүйлд заасан үүргийн биелэлтийг 07 дугаар сарын 01-ний дотор багтаан дүгнэнэ.

Гэрээний талуудын албан ёсны хаяг, харилцах утас:

Газар ашиглуулагч:

Говьсүмбэр аймгийн Газрын харилцаа, Барилга хот байгуулалтын газар

Утас: 70543387

Газар ашиглагч: *Дуут нуур хөгжил ХХК*

Газрын байршил: *Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 1-р баг, Ганзам, Аяган 100а тоот*

Газар ашиглагчийн хаяг: *Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 3-р баг, 4-75 тоот*

Регистр / улсын бүртгэл /-ийн дугаар: */6709672/*

Харилцах утас: *: 99087158*

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Газар ашиглуулагчийг төлөөлж:

Кадастрын асуудал хариуцсан мэргэжилтэн

Д.Мишээл /тэмдэг/

Энэхүү гэрээний нэг хувийг хадгалав.

Газар ашиглагчийг төлөөлж:

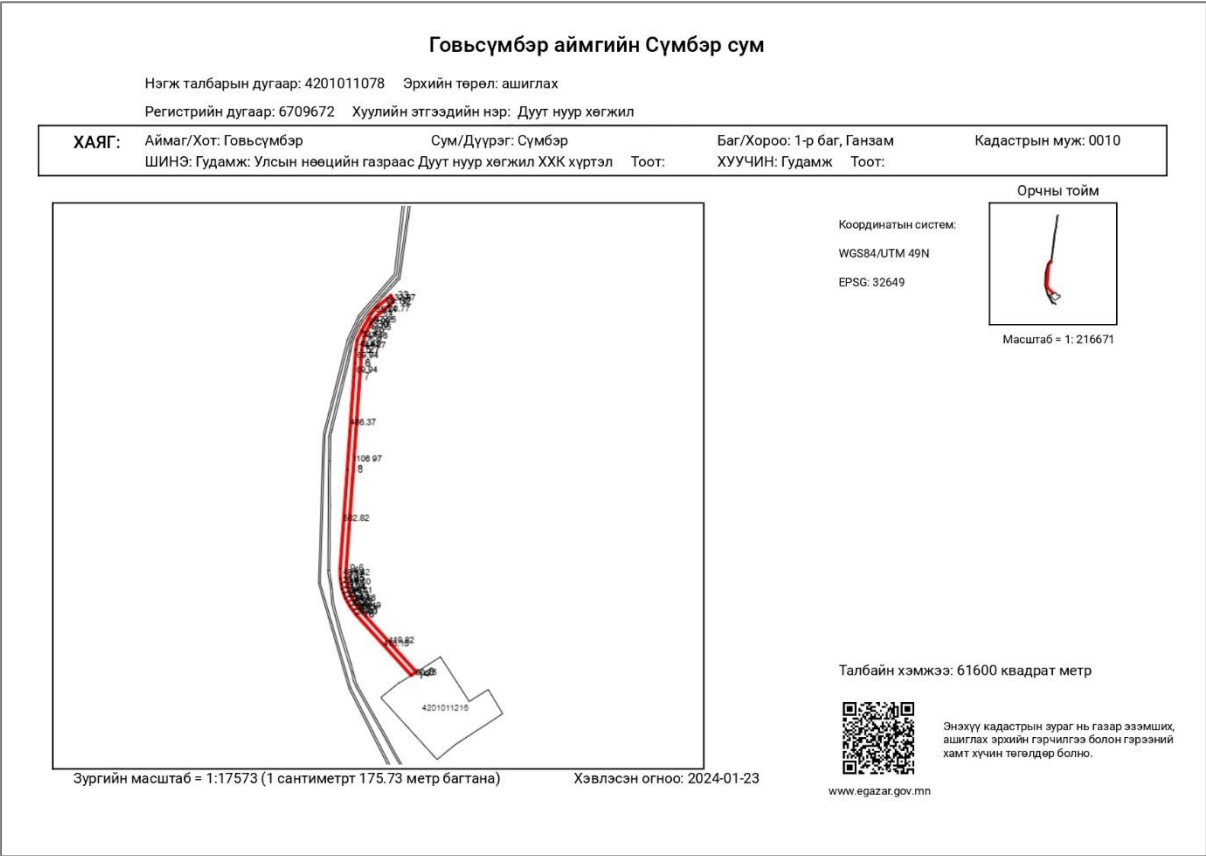
Дуут нуур хөгжил ХХК-ны гүйцэтгэх захирал *Цэцэгчигэл* /Нэргүй/

/гарын үсэг/ _____ /амга/

07/0072 9021051182 37A2448 дугаар бүхий нэгж талбарын хувийн хэрэгт

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Нэгж талбарын дугаар: 4201011078

ХАЯГ:	Аймаг/Хот: Говьсүмбэр	Сум/Дүүрэг: Сүмбэр	Баг/Хороо: 1-р баг, Ганзам	Кадастрын муж: 0010
	Гудамж: Улсын нөөцийн газраас	Дуут нуур хөгжил ХХК хүртэл	Тоот:	

Нэгж талбар				Барилга				
№	X	Y	Урт	№	X	Y	Урт	Дугаар Талбай
1	295256.59	5137895.74	99.19					
2	295178.10	5137835.00	35.24					
3	295154.73	5137808.62	99.99					
4	295101.94	5137723.76	52.38					
5	295078.49	5137676.96	48.47					
6	295069.59	5137629.38	69.94					
7	295062.31	5137559.92	69.94					
8	295055.02	5137490.45	466.37					
9	295006.63	5137027.21	502.82					
10	294953.31	5136527.89	48.48					
11	294952.59	5136479.48	25.69					
12	294956.02	5136454.05	25.69					
13	294959.45	5136428.62	25.57					
14	294967.23	5136404.30	25.57					
15	294975.00	5136379.97	22.84					
16	294985.29	5136359.59	22.84					
17	294995.58	5136339.22	26.00					
18	295010.17	5136317.71	26.00					
19	295024.77	5136296.20	416.15					
20	295295.11	5135979.75	30.25					
21	295321.28	5135994.98	419.82					
22	295048.71	5136314.35	48.49					
23	295021.49	5136354.47	41.36					
24	295002.85	5136391.37	46.11					
25	294988.83	5136435.25	46.50					
26	294982.62	5136481.27	44.42					
27	294983.28	5136525.63	1106.97					
28	295099.29	5137625.03	44.87					
29	295108.25	5137668.95	47.46					
30	295123.78	5137713.75	44.05					
31	295145.09	5137752.26	47.25					
32	295174.34	5137789.36	120.77					
33	295268.53	5137865.04	32.97					

МОНГОЛ УЛС

АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ГАЗАР АШИГЛАХ ЭРХИЙН

ГЭРЧИЛГЭЭ

Дугаар: 0000139310

улсын харъяат	Дуут нуур хөгжил ХХК	6709672		
	(нэр)	(регистр)		
Сумын Засаг даргын захирамж	20 22 оны 11 сарын 30 өдрийн А/248 тоот			
(шийдвэр гаргагч)				
шийдвэрийг үндэслэн	Говьсүмбэр	Сүмбэр	1-р баг, Ганзам	
	(аймаг, нийслэл)	(сум, дүүрэг)	(баг, хороо)	
Улсын нөөцийн газраас	Дуут нуур хөгжил ХХК хүртэл	хаягт		
	(гудамжны нэр)	(хашааны дугаар)		
байрлах, нэгж талбарын	4201011078	дугаар бүхий	61600	м.кв газрыг
Төмөр замын хамгаалалтын зурвас				зориулалтаар
5	жилийн хугацаатай эзэмшүүлж, эрхийн улсын бүртгэлийн	А-1902000046		

дугаарт бүртгэж гэрчилгээ олгов.

qr_code

Энэхүү гэрчилгээ хүчинтэй эсэхийг QR кодыг уншуулж шалгах
бөгөөд гэрчилгээнд агуулагдаж буй мэдээллийг харах боломжтой.

Хэвлэсэн огноо: 2024-01-23

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

ГХГЗЗГ-ын даргын 157 тоот
тушаалын 2 дугаар хавсралт
Нэгж талбарын дугаар: 4201011078
Улсын бүртгэлийн дугаар: A-1902000046
Гэрчилгээний дугаар: 0000139310

**ГАДААДЫН ИРГЭН, АЖ АХУЙН НЭГЖ, ГАДААДЫН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТТАЙ АЖ
АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГАД ГАЗАР АШИГЛУУЛАХ ГЭРЭЭ**

2022 оны 11 сарын 30 өдөр

№ 04201-2022/00290

Говьсүмбэр аймаг/хот Сүмбэр
сум/дүүрэг

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

Монгол Улсын Газрын тухай хууль, Говьсүмбэр аймаг /нийслэл/-ийн Сүмбэр сум
/дүүрэг/-ын Засаг даргын 2022 оны 11 сарын 30 -ны өдрийн 04201-А/248/2022 тоот шийдвэрийг
үндэслэн газрын асуудал эрхэлсэн албан тушаалтан Бавуудорж овогтой Алтантуяа газар
ашиглагчийг төлөөлж

(Дуут нуур хөгжил ХХК)

(иргэн, аж ахуйн нэгжийн нэр)

Дуут нуур хөгжил ХХК-ны.

нар энэхүү гэрээг байгуулав.

Энэхүү гэрээнд гэрээний салшгүй хэсэг болох дараахь зүйлийг заавал тусгах бөгөөд эдгээрийн
бүрдэл дутуу бол гэрээг хүчингүйд тооцох үндэслэл болно. Үүнд:

- 1.1. газрын байршил, хэмжээ, хил хязгаар, заагийг тодорхой харуулсан кадастрын зураг
- 1.2. газар өмчлөгчөөс газар ашиглагчид тус газрыг хүлээлгэн өгсөн тухай акт;
- 1.3. газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг зохих журмын дагуу хийлгүүлж

баталгаажуулсан баримт;

Хоёр. Гэрээний нөхцөл

2.1. Газар э эзэмшигчид олгосон газрын нийт хэмжээ

61600 Үүнээс:

Нэгж талбарын тодорхой хэсгийг эзэмших зориулалт	Тухайн зориулалтаар эзэмших газрын хэмжээ	Газар эзэмших хугацаа
Төмөр замын хамгаалалтын зурвас	61600	5 жил

2.2. Газар ашиглах эрхийг улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн буюу Улсын бүртгэлийн ерөнхий
хуулийн 9.11-д заасан дундын мэдээллийн санд улсын бүртгэлийн дугаарыг оруулсан өдрөөс эхлэн
хуульд заасны дагуу газрын төлбөрийг тооцож ногдуулна.

2.3. Газрын төлбөрийг нэхэмжлэхийн дагуу Татварын албанд тушаана. Газрын төлбөр төлөгч
жилийн төлбөрийг тэнцүү хэмжээгээр хуваан улиралд ногдох төлбөрийг дараа сарын 20-ны өдрийн
дотор төлөх бөгөөд дараа улирлуудын төлбөрийг урьдчилан төлж болно.

2.4. Эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр газрын суурь үнэлгээ, газрын үнэлгээний тойрог,
зэрэглэл, бүс, газар эзэмших, ашиглах зориулалтын итгэлцүүр, төлбөрийн хувь, хэмжээ өөрчлөгдсөн
тухай бүр уг өөрчлөлттэй холбогдуулан газрын төлбөрийг 30 хоногийн дотор шинэчлэн ногдуулна.

Гурав. Газар ашиглагчийн эрх, үүрэг

- 3.1. Гэрээний нөхцлийн дагуу газрыг ашиглах;
- 3.2. Газар өмчлөгчөөс газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг гаргуулж авах;
- 3.3. Гэрээнд үүргээ зохих ёсоор биелүүлж ирсэн бол эрхийн гэрчилгээний хугацаа дуусахад уг
газрыг үргэлжлүүлэн ашиглахаар эрхийн гэрчилгээний хугацааг сунгуулах;
- 3.4. Газрын төлбөрийг газрын ашигт шинж чанарыг ашигласан эсэхээс үл хамааран хуульд
заасан хугацаанд нь төлөх;
- 3.5. Төлбөр төлөх үүргээ хугацаандаа гүйцэтгээгүй тохиолдолд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн
дүнгийн 0.5 хувиар хэтэрсэн хоног тутамд алданги төлөх;
- 3.6. Газар өмчлөгчөөс газрын ашиглалттай холбогдуулан тавьсан шаардлагыг цаг тухайд нь
биелүүлэх;
- 3.7. Холбогдох хууль тогтоомжоор тогтоосон бусад эрх, үүрэг, хариулага хүлээх;
- 3.8. Газар ашиглагч нь оршин байгаа хаягаа үнэн зөв гэрээнд тусгуулна. Хаяг байршил
өөрчлөгдсөн тохиолдолд газар ашиглуулагчд 10 хоногийн дотор албан бичгээр мэдэгдэнэ;

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Дөрөв. Газар ашиглуулагчийн эрх, үүрэг

- 4.1. Газрыг гэрээнд заасан зориулалтын дагуу ашиглаж байгаа эсэхийг хянах;
4.2. Уг газрыг ашиглуулахын зэрэгцээ дараахь шаардлагыг газар ашиглагчид тавих эрхтэй.

Үүнд:

- а. Газрыг үр ашигтай зохистой ашиглах, хамгаалах, байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль тогтоомж болон төрийн эрх бүхий байгууллагаас газар ашиглалттай холбогдуулан тавьсан нийтлэг шаардлагыг биелүүлэх, байгаль орчны нөлөөлөх байдлын үнэлгээнээс гарсан зөвлөмжийг мөрдөж ажиллах
б. Ашиглалтын явцад байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлсэн бол ашиглагч өөрийн хөрөнгөөр уг элэгдэл, эдвэрд орсон газрыг сэргээн сайжруулах
в. Орчны бохирдлоос сэргийлэх арга хэмжээг газар ашиглагч өөрийн хөрөнгөөр авч хэрэгжүүлнэ.
г. Газрын тухай хууль тогтоомж, газар ашиглах гэрээний нөхцөл, болзлыг удаа дараа буюу ноцтой зөрчсөн
д. Хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр гэрээнд заасан зориулалтын дагуу тухайн газраа 2 жил дараалан ашиглаагүй тохиолдолд газар ашиглах эрхийн гэрчилгээг хүчингүй болгоно.
4.3. Газрын тухай хуулийн 35.3.1.-35.3.6.-д заасан үүргээ гүйцэтгээгүй, энэ талаар тавьсан шаардлагыг биелүүлээгүй тохиолдолд гэрээг цуцалж, мөн хуулийн 62 дугаар зүйлд зааснаар хохирлыг нөхөн төлөхийг шаардах;
4.4. Газар ашиглуулах гэрээг жил бүр дүгнэх;
4.5. Холбогдох хууль тогтоомжоор олгогдсон бусад эрх, үүрэг, хариуцлага хүлээх;

Тав. Газрын талаарх эд хөрөнгийн эрхийн зарим зохицуулалт

- 5.1. Газар ашиглагчийн өмчлөлд байгаа тухайн газар дээрх үл хөдлөх эд хөрөнгийн өмчлөх эрх өөр этгээдэд шилжвэл **2 тал харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр газар ашиглах эрхийг шилжүүлж болно** гэж шийдвэрлэнэ.
5.2. Энэхүү гэрээгээр ашиглах газрыг хязгаартай ашиглах эрх бүхий газар ашиглагч байгаа болон ийнхүү ашиглахаар шаардсан бол түүний газар ашиглах нөхцөл, журам нь газрын тухай хуулийн 48-р зүйлд заасан нөхцөлийг дагаж мөрдөх болно. Шаардлагатай гэж үзвэл энэхүү гэрээнд хавсаргаж болно.
5.3. Гэрээний талуудын шаардлагатай гэж үзсэн бусад нөхцөл: Ашиглах эрх бүхий газраа зориулалтын дагуу ашиглаагүй болон тогтоосон төлбөрийг зохих журмын дагуу төлөөгүй тохиолдолд газар ашиглах эрхийг нь хүчингүй болгох хүртэл арга хэмжээ авч газар дээрх эд хөрөнгийн эрхийн асуудлыг шүүхийн журмаар шийдвэрлэнэ. Мөн Зохих зөвшөөрөлгүйгээр газрын хэмжээнд өөрчлөлт оруулсан нөхцөлд газар ашиглах эрхийг цуцлах хүртэл арга хэмжээ авна.

Зургаа. Гэрээний зөрчил, хариуцлага

6.1. Ноцтой зөрчил:

- 6.1.1. Газрын төлбөрийг нэхэмжлэхийн дагуу хуулийн хугацаанд төлбөрийг төлж барагдуулаагүй.
6.1.2. Газрын зориулалтыг дур мэдэн өөрчилсөн.
6.1.3. Гэрээний үүргийн зөрчлийг арилгуулах талаар газар ашиглуулагчийн тавьсан хууль ёсны шаардлагыг биелүүлэхээс үндэслэл шалтгаангүй татгалзсан.
6.1.4. Хууль тогтоомж зөрчин дараах байдлаар хашаа, хайс, түр хашааг барьсан. Үүнд:
а. эдэлбэр газрын хил заагаас хэтрүүлэн барьсан хашаа, хайс, түр хашаа;
б. замын уулзварт үзэгдэх орчныг хязгаарлан хаасан хашаа, хайс, түр хашаа;
в. газар ашиглах эрх нь хүчингүй болсон эдэлбэр газрын хашаа;

6.2. Хариуцлага:

- 6.2.1. Газар ашиглуулах гэрээг дүгнүүлээгүй, тухайн жилийн гэрээний биелэлтээр тооцсон дүгнэлтээр илэрсэн зөрчлүүдийг арилгах арга хэмжээ аваагүй, зөрчил дахин давтагдсан, гэрээнд заасан ноцтой зөрчил гаргасан тохиолдолд, гэрээг нэг талын санаачлагаар цуцлах, Газрын тухай хууль тогтоомжийн дагуу газар ашиглах эрхийн гэрчилгээг хүчингүй болгох саналыг холбогдох албан тушаалтанд уламжлан шийдвэрлүүлнэ.
6.2.2. Энэхүү гэрээний 6.1, 7.3-т заасан зөрчлийг гаргасан тохиолдолд албан шаардлага хүргүүлж, албан шаардлагын хугацаа өнгөрмөгц, албадан буулгалтын ажлыг гүйцэтгүүлж, ажлын хөлсний зардал, хохирлыг үл маргах журмаар газар ашиглагчаас гаргуулж төлүүлнэ.

Долоо. Газар ашиглах эрх дуусгавар болоход тухайн газар дээрх барилга байгууламж, бусад эд хөрөнгийг хэрхэх тухай тохиролцоо

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

7.1. Газар ашиглагчийн газар ашиглах эрх дуусгавар болоход хуульд өөрөөр заагаагүй бол уг этгээдийн газар дээрх барилга байгууламж, бусад эд хөрөнгө өмчлөгч этгээдийн тэрхүү эд хөрөнгөө тухайн газар дээр ашиглах эрх дуусгавар болно.

7.2. Хуулинд заасан үндэслэлээр газар ашиглах эрх дуусгавар болоход уг газар дээрх барилга байгууламж, бусад эд хөрөнгийг шилжүүлэх зардлыг газар ашиглагч этгээд өөрөө хариуцна.

7.3. Хуулийн хугацаанд газрыг чөлөөлөөгүй бол тухайн шатны Засаг дарга албадан нүүлгэх ажлыг зохих хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулна.

Найм. Бусад зүйл

8.1. Гэрээ нь газар ашиглагчид газрыг актаар хүлээлгэн өгч, Эрх бүхий Засаг дарга газар ашиглах эрхийг олгосон өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болж мөрдөгдөнө.

8.2. Энэхүү гэрээг хоёр хувь үйлдэж, талууд гарын үсэг зурсан өдрөөс эхлэн _____ (үсгээр) жилийн хугацаатай байгуулав.

8.3. Энэхүү гэрээтэй холбоотой бусад асуудлыг Монгол улсын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.

8.4. Газар ашиглуулах гэрээг талууд жил бүр дүгнэх ба газар ашиглагч гэрээний биелэлтийг жил бүрийн 06 дугаар сарын 25-ны дотор, газар ашиглуулагч гэрээний 3 дугаар зүйлд заасан үүргийн биелэлтийг 07 дугаар сарын 01-ний дотор багтаан дүгнэнэ.

Гэрээний талуудын албан ёсны хаяг, харилцах утас:

Газар ашиглуулагч:

Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сум

Сүмбэр сумын 2-р баг, Аймгийн ЗДТГазар" 104 дугаар өрөө"

Утас: 70543387, 99609028

Газар ашиглагч: Дуут нуур хөгжил ХХК овогтой

Газрын байршил: Говьсүмбэр Сүмбэр 1-р баг Улсын нөөцийн газраас Дуут нуур хөгжил ХХК хүртэл

Газар ашиглагчийн хаяг: Говьсүмбэр Сүмбэр 3-р баг

Регистр / улсын бүртгэл /-ийн дугаар: /6709672/

Харилцах утас: : 99087158

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Газар ашиглуулагчийг төлөөлж:

Сумын Газрын даамал
Бавуудорж овогтой Алтантуяа

гарын үсэг: _____

Энэхүү гэрээний нэг хувийг
хадгалав.

Газар ашиглагчийг төлөөлж:

Дуут нуур хөгжил ХХК-ны захирал
Б.Төрмөнх

/гарын үсэг/ _____ /тамга/

Энэхүү гэрээний нэг хувийг
хадгалав.

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

9.6 Гаалийн хяналтын бүс тогтоосон тушаал

ГААЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН ДАРГЫН
ТУШААЛ

2024 оны 05 сарын 28

Дугаар 1/316

Улаанбаатар хот

“Тээвэр ложистикийн төв” гаалийн
хяналтын бүс тогтоох тухай

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4 дэх хэсэг, Гаалийн тухай хуулийн 236 дугаар зүйлийн 236.1 дэх хэсэг, 271¹ дүгээр зүйлийн 271¹.1.1, 271¹.1.7, 271¹.1.9, 271¹.1.17 дахь заалт, Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2022 оны А/339 дүгээр тушаалын хавсралтаар батлагдсан “Гаалийн хяналтын бүсийн журам”-ын 1 дүгээр зүйлийн 1.2 дахь хэсэг, Мэргэжлийн зөвлөлийн 2024 оны 05 дугаар сарын 13-ны өдрийн хуралдааны 05/09 дугаартай шийдвэрийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

- 1.Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 1-р баг, Ганзам Аяган 100а хаягт байрлах “Дуут нуур хөгжил” ХХК-ийн 4201011216 нэгж талбарын дугаар бүхий 15,3га талбайг уул уурхайн бүтээгдэхүүн ачиж, буулгах зориулалттай гаалийн хяналтын бүсээр нэг жилийн хугацаатай тогтоосугай.
- 2.Энэ тушаал гарсантай холбогдуулан Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2016 оны А/82 дугаар тушаалын 4 дүгээр хавсралтаар батлагдсан “Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх барааны мэдүүлгийг нөхөн бичих заавар”-ын 4 дүгээр хавсралтад “Тээвэр ложистикийн төв -311038” гэж нэмсүгэй.
- 3.“Дуут нуур хөгжил” ХХК–тай гэрээ байгуулан, Гаалийн тухай хууль, холбогдох журмын хэрэгжилтийг ханган, хяналт тавьж ажиллахыг Сайншанд дахь гаалийн газар /Н.Батцэнгэл /-т үүрэг болгосугай.
- 4.Тушаалын биелэлтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хяналт, бүрдүүлэлтийн газар /Б.Даваасүрэн/-т даалгасугай.

ДАРГА

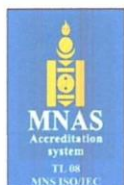
Р.ОТГОНЖАРГАЛ

1439501 1754

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

9.7 Агаарын шинжилгээний сорилтын үр дүн

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt1@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2025/A-162
 Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “Дуут Нуур Хөгжил” ХХК
 Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Д.Сувд агаарын хэсэг
 Сорьцын тоо, төрөл : 1 агаар, 1 дуу чимээ
 Сорьц авсан огноо : 2025.04.10
 Сорьцын тодорхойлолт : Говь-Сүмбэр аймаг Сүмбэр сум
 Гаалийн хяналтын талбай
 Шинжилгээний аргын стандарт : MNS 17-2-5-12:2021, MNS 17-2-5-11:2021
 MNS 6768:2019, CA3 A07-2016
 Шинжилсэн огноо : 2025.04.11
 Хуудасны тоо : 1/1
 Үр дүн :

№	Сорьц авсан цэг	Сорьц авсан өдөр	Сорьц авсан цаг	Хүхэрлэг хий	Азотын давхар исэл	Нийт тоос /TSP/	Дуу чимээ
					мг/м³		ДБА
1	Талбай орчим	25/04/10	11:30	0.006	0.028	0.441	52
Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016 (20 минутын хэмжилт)				0.450	0.200	0.500	60

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээч :

Хянаж баталгаажуулсан:

Байгаль орчны шинжилгээний хэлтсийн дарга

Э.Оюунтуяа

Б.Бархасрагчаа

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

9.8 Хөрсний шинжилгээний үр дүн

**“GREEN LAB”
ХӨРС, УСНЫ ЛАБОРАТОРИ**

СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

Дээж ирсэн огноо: 2025.09.10-19
Шинжилгээ хийлгэж буй байгууллага, хувь хүн: " Дуут Нуур Хөгжил " ХХК
Холбоо барих дугаар: 99138170
Дээж авсан газар: Говьсүмбэр аймаг Сүмбэр сум "Дуут нуур хөгжил" ХХК Гаалийн хяналтын талбай

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн / MNS3310:1991/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн см	pH	Давс, %	ЦДЧ	CaCO ₃ %	Ялзмаг %	Шингээгдсэн сууриуд, мг-экв/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/ 100 гр	
									Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	25/4822	Дээж-1	0-20	9.10	0.06	0.117	0.00	2.17	10.6	8.8	3.5	15
2	25/4823	Дээж-2	0-20	8.74	0.03	0.051	0.00	1.78	10.4	8.0	4.8	22

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн /MNS 6824:2020/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм					
				2.0-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001
1	25/4822	Дээж-1	0-20	27.1	40.6	8.2	3.9	15.5	4.6
2	25/4823	Дээж-2	0-20	29.5	47.3	7.6	4.3	7.5	3.8

Хөрсний хүнд металл /MNS ISO 11466:2007/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Cr /Хром/	Cd /Кадми/	Ni /Никель	Pb /Хар тугалга/	Zn /Цайр/	Cu /Зэс/
1	25/4822	Дээж-1	0-20	23.1	-	12.7	32.6	66.2	25.1
2	25/4823	Дээж-2	0-20	10.6	-	23.1	20.2	51.3	13.8
Шавранцар хөрсний зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ				100.0	1.5	100.0	70.0	150.0	100.0
Элсэнцэр хөрсний зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ				60.0	1.0	60.0	50.0	100.0	60.0
Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5850:2019/					

Жич:Шинжилгээний хариу нь зөвхөн тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно

ШИНЖИЛГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:

Шинжээч: /С. Мягмардаш/

ХЯНАЖ БАТАЛГААЖУУЛСАН:

Лабораторийн эрхлэгч Г.Ганчимэг /M.Sc /

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг 9-р хороо, Алтайн гудамж 5 давхар оффис 2 давхар 243 тоот Утас/Факс : 72702020, 88950626 E-mail: landownermongolia@gmail.com

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

**“GREEN LAB”
ХӨРС, УСНЫ ЛАБОРАТОРИ**

СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

Дээж ирсэн огноо: 2025.04.11-28
Шинжилгээ хийлгэж буй байгууллага, хувь хүн: “ Дуут нуур хөгжил ” ХХК
Холбоо барих дугаар: 99138170
Дээж авсан газар: Говьсүмбэр аймаг Сүмбэр сум Гаалийн хяналтын талбай Дотоод Авто зогсоол

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн / MNS3310:1991/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн см	pH	Давс, %	ЦДЧ	CaCO ₃ %	Ялзмаг %	Шингээгдсэн сууриуд, мг-экв/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/ 100 гр	
									Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	24/20252	Дээж-1	0-20	8.01	0.04	0.081	0.33	0.87	14.0	1.5	0.7	11

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн /MNS 6824:2020/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
				2.0-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
1	24/20252	Дээж-1	0-20	15.5	40.3	32.4	3.7	4.1	3.9	11.7

Хөрсний хүнд металл /MNS ISO 11466:2007/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Cd /Кадми/	Cr /Хром/	Ni /Никель	Pb /Хар тугалга/	Zn /Цайр/	Cu /Зэс/
1	24/20252	Дээж-1	0-20	-	12.4	20.6	45.1	32.6	18.7
Шавранцар хөрсний зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ				1.5	100.0	100.0	70.0	150.0	100.0
Элсэнцэр хөрсний зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ				1.0	60.0	60.0	50.0	100.0	60.0
Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5850:2019/					

Жич:Шинжилгээний хариу нь зөвхөн тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно

ШИНЖИЛГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:

Шинжээч:

/С. Мягмардаш/

ХЯНАЖ БАТАЛГААЖУУЛСАН:

Лабораторийн эрхлэгч

Г.Ганчимэг /M.Sc /

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг 9-р хороо, Алтайн гудамж 5 давхар оффис 2 давхар 243 тоот
Утас/Факс : 72702020, 88950626
E-mail: landownermongolia@gmail.com

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

9.9 Усны шинжилгээний үр дүн

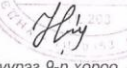
	“GREEN LAB ” ХӨРС, УСНЫ ЛАБОРАТОРИ			
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС				
Дээж ирсэн огноо: 2025.09.10-19 Шинжилгээ хийлгэж буй байгууллага, хувь хүн: " Дуут Нуур Хөгжил " ХХК Холбоо барих дугаар: 99138170 Дээж авсан газар: Говьсүмбэр аймаг Сүмбэр сум "Дуут нуур хөгжил" ХХК Гаалийн хяналтын талбай Лабораторийн дугаар: 25/4824				
Усны химийн шинжилгээний үзүүлэлт				
№	Сорилтын үзүүлэлтүүд, хэмжих нэгж	Сорилтын аргын тэмдэглэгээ	Шаардлага MNS 0900:2018	Сорилтын дүн
				1
1	pH	MNS ISO 10523:2001	6.5-8.5	8.40
2	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л	MNS ISO 6059:2005	7.0	4.0
3	Кальци, мг/л	MNS 1097:2023	100.0	42.9
4	Магни, мг/л	MNS 1097:2023	30.0	22.6
5	Хлорид, мг/л	MNS ISO 9297:2005	350	112.9
6	Гидрокарбонат, мг/л	MNS 6831:2020	-	326.4
7	Перманганатын исэлдэх чанар, мгО/л	MNS 6833:2020	5-15	0.8
8	Цахилгаан дамжуулах чанар, µS/cm	MNS ISO 7888:1999	1.0	0.790
9	Хуурай үлдэгдэл, мг/л	MNS 4423:1997	1000	530.0
10	Нитрит, мг/л	MNS 6779:2019	1.0	0.005
11	Нитрат, мг/л	MNS ISO 7890-3:2005	50.0	0.008
12	Төмөр, мг/л	MNS 4430: 2005	0.3	0.00
13	Аммони, мг/л	MNS 4428:1997	1.5	0.3

Жич:Шинжилгээний хариу нь зөвхөн тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно

ШИНЖИЛГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:

Шинжээч: / Д.Пагмасүрэн /

ХЯНАЖ, БАТАЛГААЖУУЛСАН:

Лабораторийн эрхлэгч Г.Ганчимэг / M.Sc /

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг 9-р хороо, Алтайн гудамж 5 давхар оффис 2 давхар 243 тоот
 Утас/Факс : 72702020, 88950626 E-mail: landownermongolia@gmail.com

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

**“GREEN LAB”
ХӨРС, УСНЫ ЛАБОРАТОРИ**

СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

Дээж ирсэн огноо: 2025.04.11-28
Шинжилгээ хийлгэж буй байгууллага, хувь хүн: “ Дуут нуур хөгжил ” ХХК
Холбоо барих дугаар: 99138170
Дээж авсан газар: Говьсүмбэр аймаг Сүмбэр сум Гаалийн хяналтын талбай Унд Ахуй
хэрэглээний ус
Лабораторийн дугаар: 25/20254

Усны химийн шинжилгээний үзүүлэлт

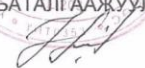
№	Сорилтын үзүүлэлтүүд, хэмжих нэгж	Сорилтын аргын тэмдэглэгээ	Шаардлага MNS 0900:2018	Сорилтын дүн
				1
1	pH	MNS ISO 10523:2001	6.5-8.5	8.30
2	Ерөнхий хатуулаг, мг- экв/л	MNS ISO 6059:2005	7.0	6.92
3	Кальци, мг/л	MNS 1097:2023	100.0	48.9
4	Магни, мг/л	MNS 1097:2023	30.0	56.4
5	Хлорид, мг/л	MNS ISO 9297:2005	350	413.6
6	Гидрокарбонат, мг/л	MNS 6831:2020	-	292.8
7	Перманганатын исэлдэх чанар, мгО/л	MNS 6833:2020	5-15	6.15
8	Цахилгаан дамжуулах чанар, $\mu S/cm$	MNS ISO 7888:1999	1.0	1.064
9	Хуурай үлдэгдэл, мг/л	MNS 4423:1997	1000	908.0
10	Нитрит, мг/л	MNS 6779:2019	1.0	0.01
11	Нитрат, мг/л	MNS ISO 7890-3:2005	50.0	0.67
12	Төмөр, мг/л	MNS 4430: 2005	0.3	0.08
13	Аммони, мг/л	MNS 4428:1997	1.5	0.07

Жич:Шинжилгээний хариу нь зөвхөн тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хувиалан олшруулахыг хориглоно

ШИНЖИЛГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:

Шинжээч: / Д.Пагмасүрэн /

ХЯНАЖ, БАТАЛГААЖУУЛСАН:

Лабораторийн эрхлэгч Г.Ганчимэг / M.Sc /

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг 9-р хороо, Алтайн гудамж 5 дөвхөр оффис 2 дөвхөр 243 тоот
Утас/Факс : 72702020, 88950626 E-mail: landownermongolia@gmail.com

**9.10 Аюултай хог хаягдал үүсгэгч, болон тээвэрлэх, цуглуулах, дахин боловсруулах, устгах,
экспортлох ажиллагаа эрхлэх аж ахуйн нэгжийг бүртгэх бүртгэлийн хуудас**

УЛААНБААТАР ХОТ											
Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2018 оны 2 дугаар сарын 2-ны өдрийн А/21 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт											
АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ҮҮСГЭГЧ, БОЛОН ТЭЭВЭРЛЭХ, ЦУГЛУУЛАХ, ДАХИН БОЛОВСРУУЛАХ, УСТГАХ, ЭКСПОРТЛОХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ АЖ АХУЙН НЭГЖИЙГ БҮРТГЭХ БҮРТГЭЛИЙН ХУУДАС											
1. Бүртгүүлэх зорилго											
☐	Манай үйл ажиллагаанаас аюултай хог хаягдал үүсдэг тул бүртгүүлэх										
☐	Аюултай хог хаягдал цуглуулах зөвшөөрөл авах										
☐	Аюултай хог хаягдал тээвэрлэх зөвшөөрөл авах										
☐	Аюултай хог хаягдал устгах зөвшөөрөл авах										
☐	Аюултай хог хаягдал дахин боловсруулах зөвшөөрөл авах										
☐	Аюултай хог хаягдал экспортлох										
2. Аж ахуйн нэгжийн нэр: <u>“Дуут нуур хөгжил” ХХК</u>											
3. Аж ахуйн нэгжийн бүртгэлийн дугаар	Улсын бүртгэлийн дугаар: <table border="1"><tr><td>9</td><td>0</td><td>1</td><td>9</td><td>0</td><td>9</td><td>7</td><td>4</td><td>1</td><td>4</td></tr></table>	9	0	1	9	0	9	7	4	1	4
9	0	1	9	0	9	7	4	1	4		
4. Аж ахуйн нэгжийн регистрийн дугаар	Регистрийн дугаар: <table border="1"><tr><td>6</td><td>7</td><td>0</td><td>9</td><td>6</td><td>7</td><td>2</td></tr></table>	6	7	0	9	6	7	2			
6	7	0	9	6	7	2					
5. Аж ахуйн нэгжийн хаяг: Аймаг/хот: <u>Говьсүмбэр аймаг</u> , Сум/ дүүрэг: <u>Сүмбэр сум</u> , Баг/ хороо: <u>3-р баг</u> , Гудамж, дугаар: <u>4-75</u> .											
6. Өмчийн хэлбэр: ☐ төрийн өмчит ☒ хувийн ☐ гадаадын хөрөнгө оруулалттай											
7. Байгууламжийн нэр: <u>Гаалийн хяналтын талбай</u>											
8. Байгууламжийн байршил:	Аймаг/хот: <u>Говьсүмбэр аймаг</u> , Сум/ дүүрэг: <u>Сүмбэр сум</u> , Баг/ хороо: <u>1-р баг</u> , Гудамж, дугаар: <u>Ганзам аяганы 100а</u>										
9. Байгууламжийн шуудангийн хаяг: <u>Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Жамъянгүний-14, Винтрак оффис</u>											
10. Байгууламжийн холбогдох албан тушаалтны мэдээлэл											
Овог: <u>Дашням</u> Нэр: <u>Даваасүрэн</u>											
Албан тушаал: <u>Байгаль орчны мэргэжилтэн</u>											
Шуудангийн хаяг: <u>УБ хот, БЗД, 27-р хороо, 16-р гудамж, 1231 тоот.</u>											
Электрон шуудангийн хаяг: <u>Davaasuren.ecomm@gmail.com</u>											
Утасны дугаар: <u>99138170, 72138170</u>											

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

**11. Аюултай хог хаягдалтай холбоотой явуулах үйл ажиллагааны төрөл
(өмнөх нүдэнд тэмдэглэгээ хий)**

- ☐ 1/ Аюултай хог хаягдал үүсгэгч
☐ а/ Том: Сард 1000 кг/сар-аас их үүсгэдэг
☐ б. Дунд: 100 кг/сар-аас их 1000 кг/сар-аас бага
☐ в. Жижиг: Сард 100 кг/сар-аас бага үүсгэдэг
☐ г. Судалгаа шинжилгээ, сургалтын байгууллага

Үйл ажиллагааны төрөл:

- ☐ 2/ Аюултай хог хаягдал тээвэрлэх
☐ 3/ Аюултай хог хаягдал цуглуулах
☒ 4/ Аюултай хог хаягдал хадгалах
☐ 5/ Аюултай хог хаягдал дахин боловсруулах
☐ 6/ Аюултай хог хаягдал устгах
☐ Ландфиллд булшлах
☐ биологийн аргаар устгах
☐ химийн аргаар боловсруулах
☐ физикийн аргаар боловсруулах
☐ шатаах
☐ халдваргүйжүүлэх
☐ савлаж хадгалах
☐ 7/ Аюултай хог хаягдал экспортлох

12. Аюултай хог хаягдлын талаарх мэдээлэл

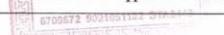
	Код						Аюултай хог хаягдлын нэр	
1	16	06	01*				Хартугалгатай батерей, аккумулятор	
2	13	02	05*				Хөдөлгүүр, хурдны хайрцагны болон тосолгооны бусад тос	

13. Аюултай хог хаягдал агуулсан бүтээгдэхүүн (аюултай хог хаягдал агуулсан бүтээгдэхүүн цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах үйл ажиллагаа эрхэлдэг бол)

	Код						Аюултай хог хаягдал агуулсан бүтээгдэхүүний нэр	Зэрэглэл
1	16	07	01*				Тос агуулсан хаягдал	
2								

14. Нэмэлт тайлбар

15. Мэдүүлэг гаргасан:

	Овог нэр, албан тушаал	
	Д.Даваасүрэн, Байгаль орчны мэргэжилтэн	
Энэ хэсгийг бүртгэгч ажилтан бөглөнө.		
		

Бүртгэлийн дугаар:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГААЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ТАЛБАЙ” ТӨСЛИЙН 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

**ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН
КАНЦАЛ ОРЧНЫ ТАХАР**

Ногоон Хатгалын тос, Зогсонгийн сум, Увс сумын II дунд,
2 дугаар баг, Сүмбэр сум, Говьсүмбэр аймаг, 42017
Утас: 7054 3063,
Цахим шуудан: baigalsgov@baigal.gs.gov.mn

2025.05.09 № 101
танай 2025.04.09 -ны № 1/024 -т

ДУУТ НУУР ХӨГЖИЛ ХХК-Д

Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанаас гарах аюултай хог хаягдлыг Хог хаягдлын улсын мэдээллийн сан /Аюултай хог хаягдал үүсгэгч болон тээвэрлэх, цуглуулах, дахин боловсруулах, устгах, экспортлох үйл ажиллагаа эрхлэх аж ахуйн нэгжийг бүртгэх бүртгэлийн хуудас/-д бүртгэж, дугаар олгов.

Бүртгэлийн дугаар: Y-002048

ДАРГА Г.ХОНГОР

4225030199

